

1636

MAGYAR KABARET

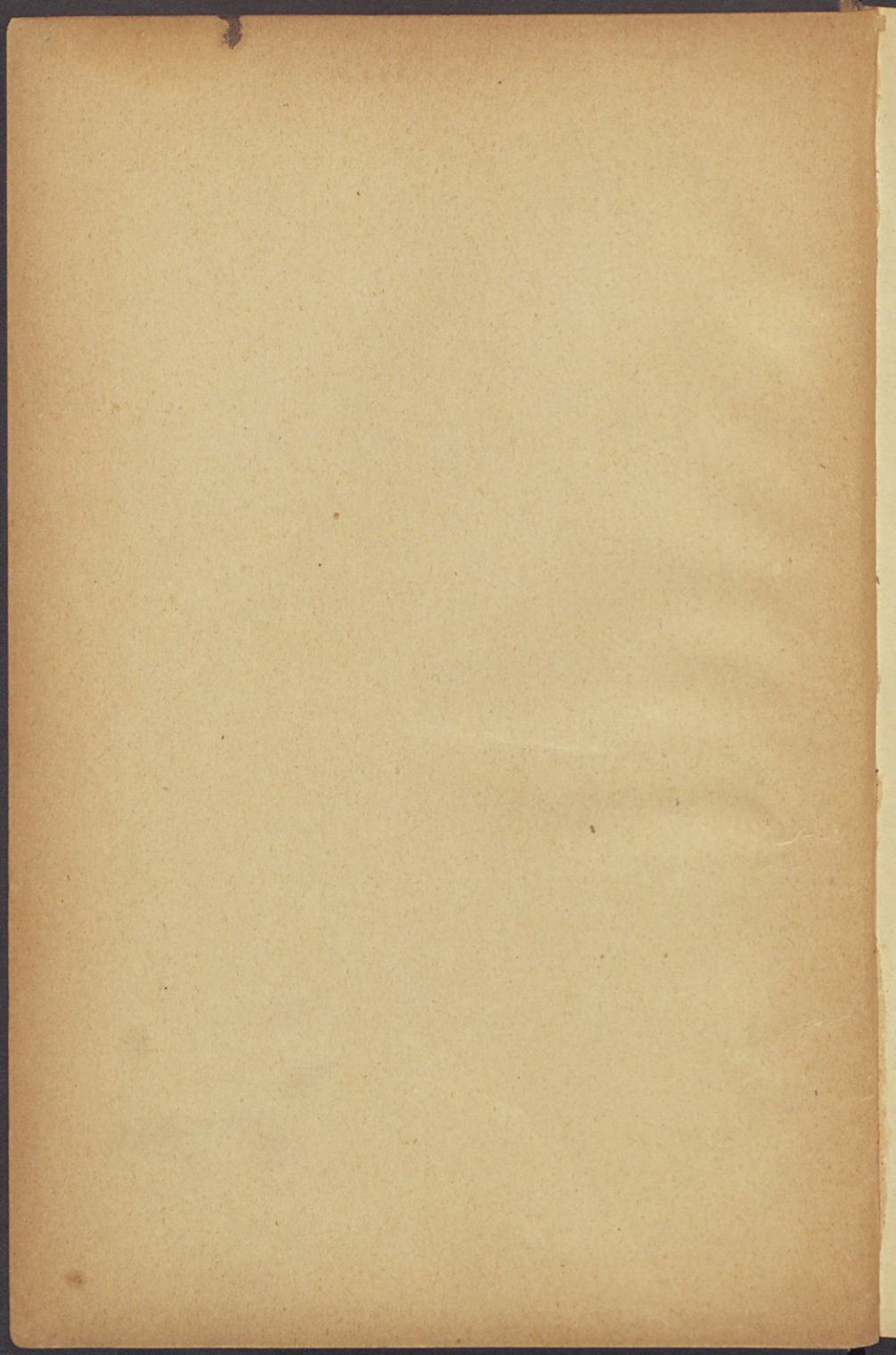
MAGYAR KABARET

Debreceni Egyetem
Egyetemi és Nemzeti Könyvtár

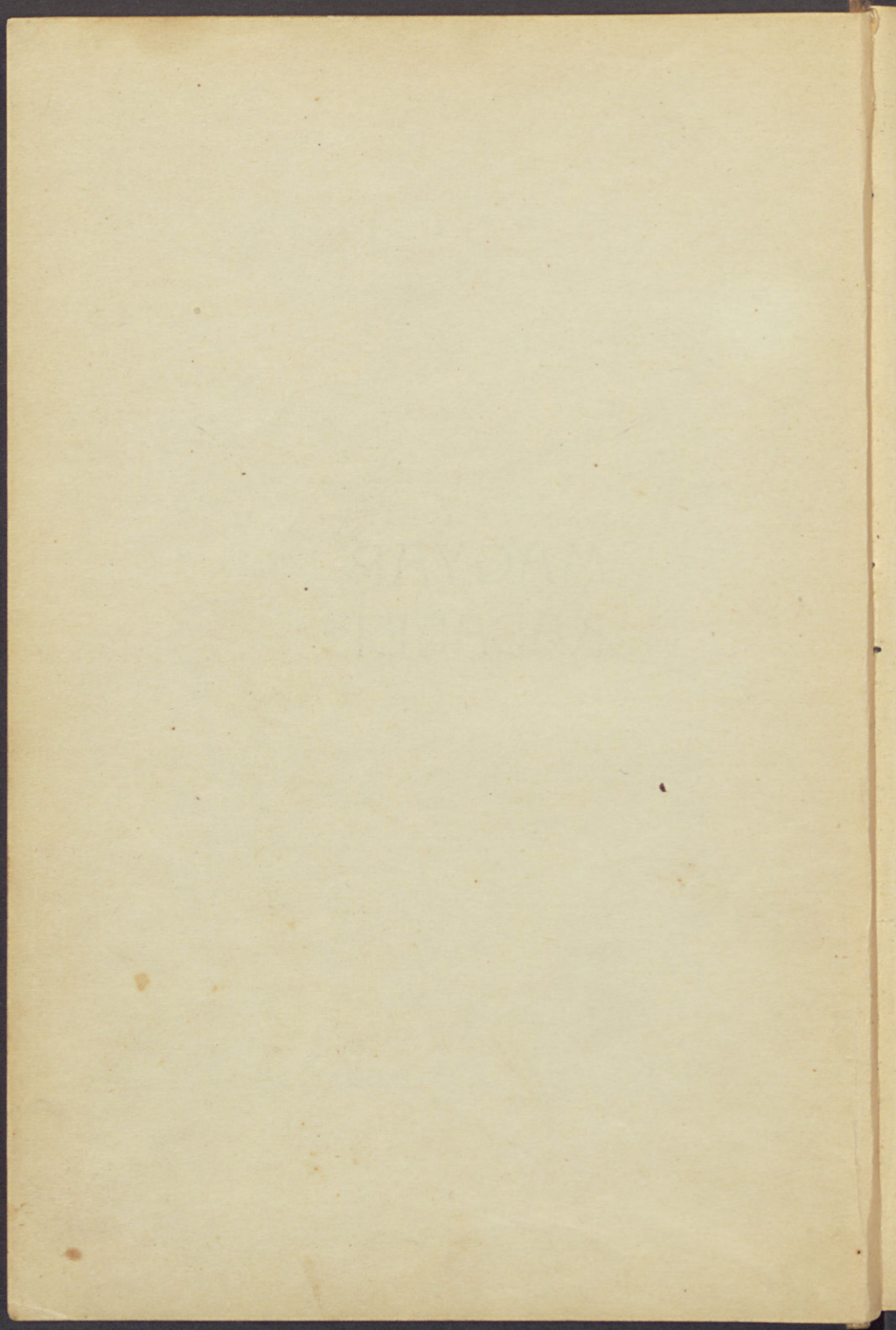

0 000005 053155

|||||

MAGYAR
KABARET

MAGYAR KABARET

GYOMA, 1910. NYOMTATTA
ÉS KIADJA KNÉR IZIDÓR
KÖNYVNYOMDÁSZ

KNER 1636

HAIMAN GYÖRGY KÖNYVEIBŐL
A DEBRECENI EGYETEMI KÖNYVTÁR
KNER -GYŰJTEMÉNYÉNEK

MAGYAR KABARET

A magyar kabaret-irodalmat akarjuk bemutatni ebben a könyvben a magyar közönségnek. Nem fölösleges munka ez, mert a kabaretról még mindig téves fogalmak élnek. Pedig a jelentősége sokkal nagyobb, mint a legtöbben hiszik s azzal, hogy legjava íróink álltak a kabaret szolgálatába, a kulturhistórikusnak is foglalkoznia kell majd. Mert azt jelenti ez, hogy a régi keretek repedeznek, töredeznek s a réseken át friss légáramlás tölti meg a régi eszmekört új tartalommal.

Nem rombolás folyik itt, hanem egy természetes fejlődési folyamat. És ennek a proceszusnak első nagy állomáshelye: a kabaret. Annak, hogy a kabaret-irodalom a léhaság mezében indult ostromra a közönség ellen, nem szabad lekicsinyelni a jelentőségét, mert a hatása ez által vált közvetlenné. Elevenebbé

pedig az tette a hatását, hogy szinpadról szólt a közönséghez.

Hogy sokan s leginkább azok, akik csupán a külsőségeket látják meg, léhának tekintik a kabaretköltészetet, azzal sem az íróknak, sem a komoly gondolkozóknak

nem kell törődniök. Aminthogy nem is bánja egyik sem. Egy igen kiváló esztétikusunk írta a legelőkelőbb magyar revue-k egyikében, hogy a kabaret olyan lélekidomítást végez a közönségben, amely megkapó és félelmetes; a léhaság kaczerkodik itt a legkomolyabb komolysággal, az emberi fájdalommal.

Ugyanez az író a következőket mondja ebben a cikkében: Nekem régi sejtelmem, hogy a kabaret túl fog tenni komoly jelentőség dolgában a színházakon . . . S megállapított ténynek ismertem föl, hogy a kabaret léhasága nem léhaság, hanem komédiás rejtőzködése a legideálisabb művésztörekvéseknek.

Nem kell tehát félni. Ime, nagytekintélyű, komoly gondolkozók felismerték már az új hang mögött az új törekvést, az új gondolatot s amit a felszínesek talán léhaságnak minősítenének, abban meglátta a komédiás rejtőzködést. A modern író fanyar mosolyát, csúfolódó kedvét, amely mögött azonban gondolatot kell keresni és lehet találni. Sőt olykor megkapót és félelmetest.

Persze a kabaret-költészetnek is vannak mélyebb, tartalmasabb s kevésbé mély és tartalmas megnyilatkozásai. De alig van egy is, amelyikből hiányoznék valamelyes ötlet vagy szatirikus gondolat.

Mi ebbe a kötetbe a magyar kabaret-irodalom javát gyűjtöttük egybe, mert egy áttekinthető anthológiában — ami még hiányzott a magyar könyvpiacra — kívántuk közel hozni közönségünk megismeréséhez a mi kabaret-költészetünket.

Vannak ebben kiválóan értékes alkotások és olyanok, amelyek kevésbé azok, de a mi törekvésünk az volt, hogy körülbelül teljes képét adjuk itt kabaret-irodalmunk mai állásának.

A hozzáértők megállapíthatják ebből a gyűjteményből, hogy kabaret-költészetünk, amelynek mindössze négy-ötéves multja van, némely képviselőjében szinte megközelíti a hasonló irányú francia költészetet (amelynek a hatása alatt fejlődött), a sokkalta régibb német kabaret-költészetet pedig egyenesen túlszárnyalta. Igaz, hogy ehhez az eredményhez olyan úttörő-poétákra volt szükség mint HELTAI Jenő, akinek lantján először csendült meg ez az új hang, kellettek olyan zene-

szervezők, mint TARNAY Alajos, SZIRMAI Albert, REINITZ Béla, KÁLMÁN Imre, HETÉNYI-HEIDELBERG Albert, JACOBI Viktor, kellett olyan elmés és tehetséges szervező és vezető erő, mint NAGY Endre és — last not least — kel-

lettek olyan tolmácsolók, olyan új irásokra inspiráló művészek, mint — hogy csak a legnagyobbat említsem — MEDGYASZAY Vilma.

Ezeknek a tényezőknek az együttműködésére volt szükség, hogy a magyar kabaret-irodalom rövid idő alatt oly hatalmas lendületet vegyen s oly meglepő sikereket és eredményeket érjen el. Ezek a tényezők más közreműködő erőkkel együttesen teremtették meg azt a költészetet, melynek javát ebben az anthológiában egybegyűjtve kapja a magyar olvasó.

Fölvettük ebbe a gyűjteménybe — mert némi-
képpen idetartozóknak véljük — „Pesti nóták“ cím
alatt az új magyar Gassenhauer-eket is, amelyeknek
nálunk ZERKOVITZ Béla és WEINER István a főmesterei.
Ezek a nóták oly népszerűek, a pesti utca hangulat-
világára olyannyira jellemzők, hogy meg kellett itt
örökíteni néhányat belőlük, annyival inkább, mert
a kulturhistorikusnak és speciálisan a pesti utca
monografusának igen becses anyagot fognak ezek
szolgáltatni valamikor.

Ha más érdemük nem
volna ezeknek, mint az,
hogy kiszorították az otrom-
ba, lapos és jobbára avatatl-
an kézből származó, művé-
szietlen fordításokban köz-
keletű triviális német brettli-

poézist és kedves, mulatságos, formában és tartalom-
ban kétségkívül sok eredetiséget mutató, a pesti han-
gulatokat pompásan kifejező, a pesti nótás kedvet
híven jellemző dalokkal pótolták ezt a sörszagu brettli-
poézist: akkor már a kulturhistóriában való bizonyos
jelentőségük el nem vitatható.

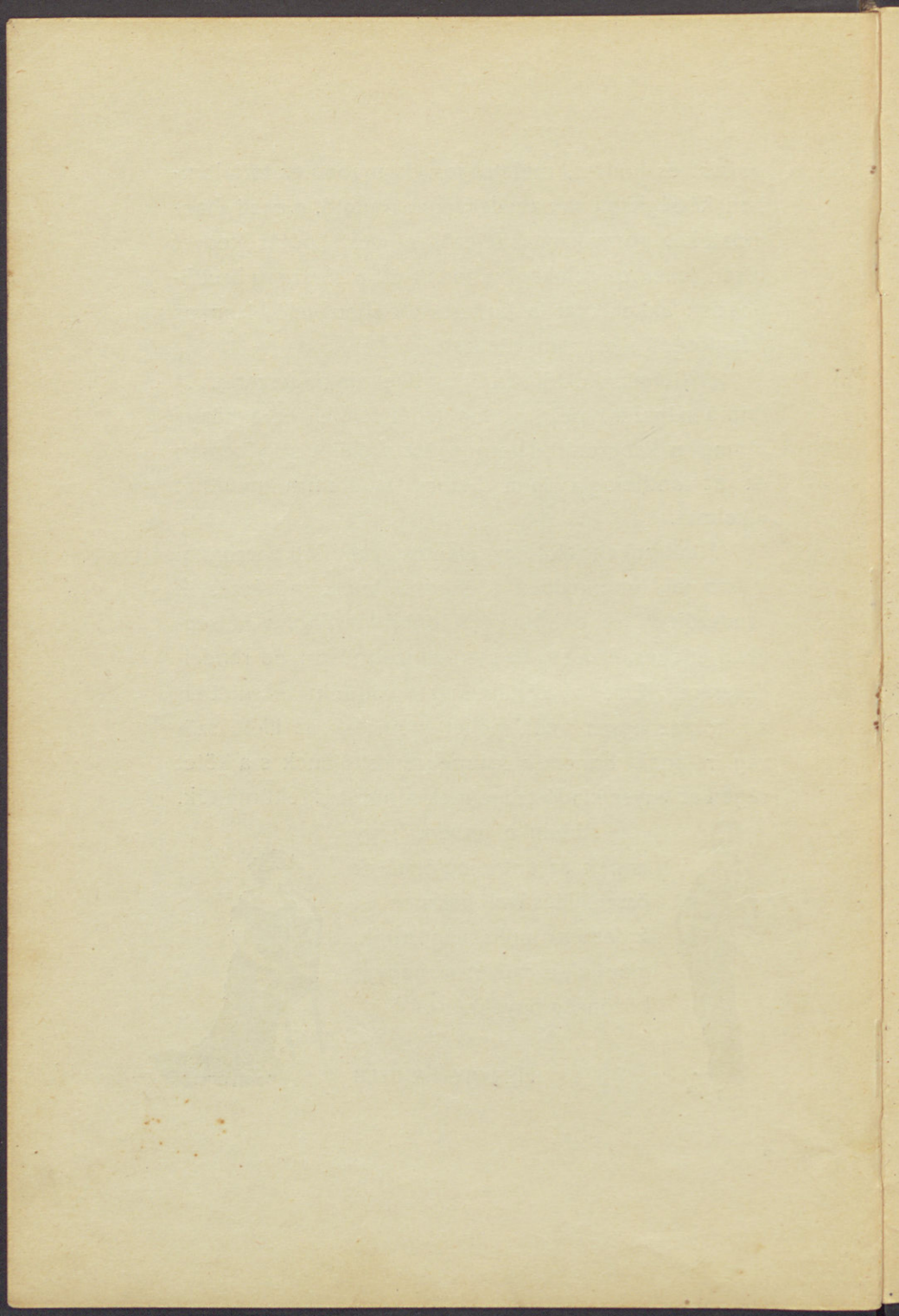
A Virágénekektől az „Újjé a ligetben nagyszerű . . .“
című népszerű pesti nótáig tehát felöleli ez a könyv
a magyar kabaret-irodalom egész skáláját s ilyformán
ez az anthologia igen becses studiumra nyújthat
alkalmat.

Mindezekben felül egy jelentős gyakorlati haszonnal
is szolgál, amennyiben műkedvelőknek, művészték
rendezőinek ez a könyv fölöttébb gazdag, s kétség-
kívül értékes, érdekes és igen vonzó műsort ad rendel-
kezésére. Erre a körülményre voltunk tekintettel,
amikor az egyes dalok mellett nemcsak az illető szö-
veg írójának, hanem a dal megzenésítőjének s a kötet
végén az egyes kiadó-czégeknek a nevét is feltüntettük.

Abban a hitben, hogy
ennek az anthológiának az
összeállításával hasznos és
érdekes munkát végeztünk,
ajánljuk e művet a magyar
közönség figyelmébe.

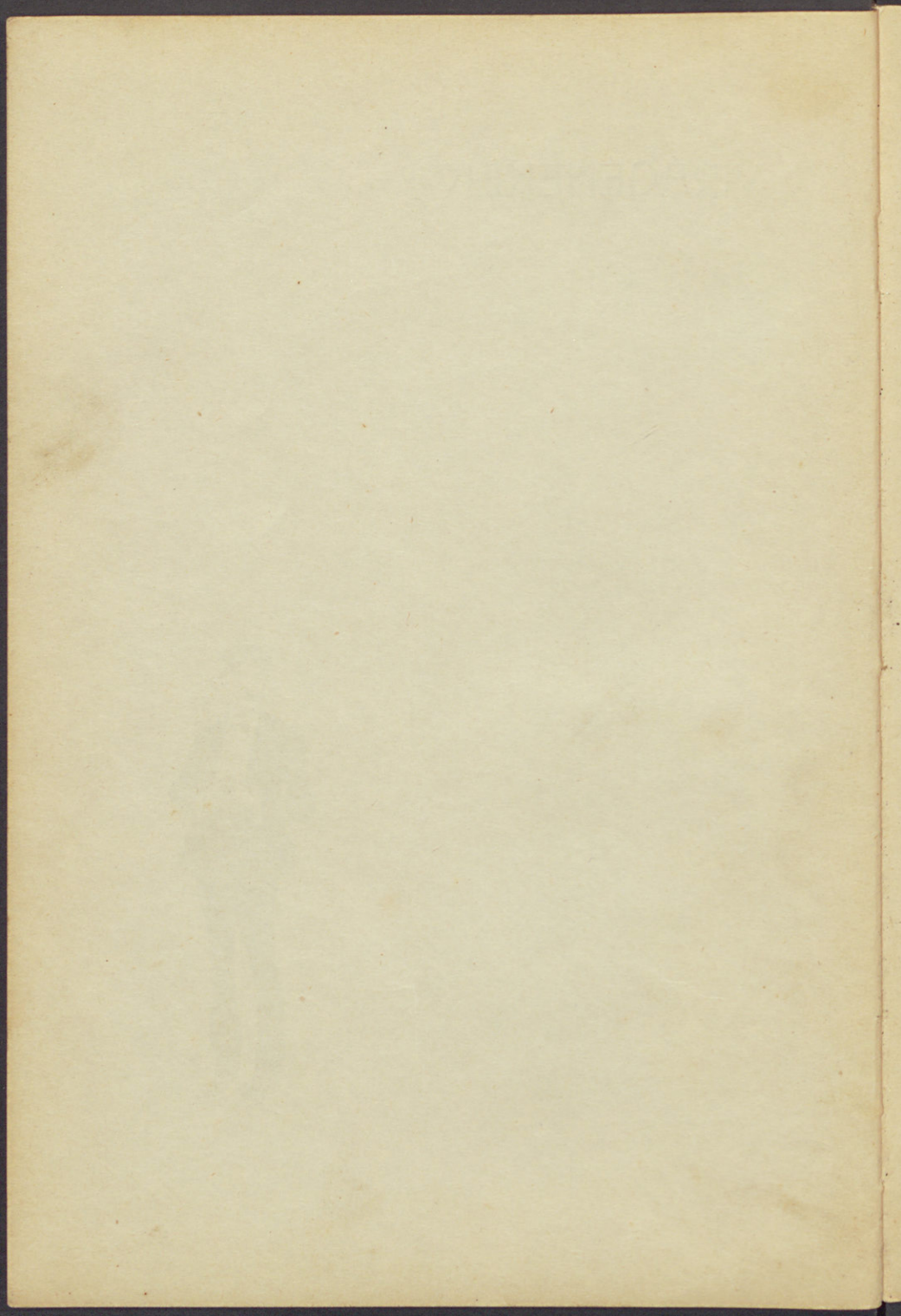

HERVAY FRIGYES

VIRÁGÉNEKEK

EJ, HAJ, GYÖNGYVIRÁG!

— Virágének a XVI. századból —

Ej, haj, gyöngyvirág!
Teljes szekfű, szarkaláb!
Bimbós majoránna!
Ha kertedbe mehetnék,
Piros rózsát szedhetnék,
Szívem megújulna,
Szívem megújulna.

Ej, haj, gyöngyvirág!
Teljes szekfű, szarkaláb!
Levendula virág!
Ha kertedbe mehetnék,
Ha ott kertész lehetnék,
Mindjárt meggyógyulnék,
Mindjárt meggyógyulnék!

HORVÁTH nótáskönyve nyomán

A BÚJDOSÓ

— BALASSA Bálint verse —

Őszi harmat után
Nagy hegyeknek ormán
Fujdogál a hideg szél,
Fujdogál a hideg szél.

Zöld erdő harmatát,
Piros csizmám nyomát,
Hóval lepi be a tél,
Hóval lepi be a tél,

Messzire bujdosom,
Hazámat itt hagyom,
Isten vezérli dolgom,
Isten vezérli dolgom.

Keserü énekem
E világon élnem,
Jól tudod, én Istenem,
Jól tudod, én Istenem.

Jobb hát a darvakkal,
Vagy más madarakkal,
Elbújdosnom messzire,
Elbújdosnom messzire.

Csillag jár, mely felül
Szél zúg, felhő repül,
Arra vészem utamat,
Arra vészem utamat.

(HORVÁTH nótáskönyvéből)

GYERE HAZA ÉDES ANYÁM

— Ballada a XVII. századból —

Gyere haza, édes anyám,
Nagyon beteg édes apám!
Mindjárt, mindjárt, édes lányom,
Csak egy tánczot járok,
Egy pohár bort felhörpintek,
Egy szép legényt várok.

Gyere haza, édes anyám,
Haldoklik már édes apám!
Mindjárt, mindjárt, édes lányom,
Csak egy tánczot járok,
Egy pohár bort felhörpintek,
Lesz majd más apátok.

Gyere haza édes anyám,
Mehalt szegény édes apám!
Mindjárt, mindjárt, édes lányom,
Csak egy tánczot járok,
Egy pohár bort felhörpintek,
Van már más apátok!

BARTALUS följegyzése nyomán

A PIACZON

— Tréfás dal a XVII. századból —

A piacon egy bótba'
Méretik a
Libizai labzom, labzatyí bom-bom
Pántlika.

Szőke kis lány méreti,
Barna legény
Libizai labzom, labzatyí bom-bom
Fizeti.

Hosszu vékony pipaszár,
Megállj, hunczut
Libizai labzom, labzatyí bom-bom
Megcsaltál!

A szombati kert alatt
Nyergelik a
Libizai labzom, labzatyí bom-bom
Lovamat.

A lovamat nyergelik,
A rózsámat
Libizai labzom, labzaty bom-bom
Ölelik.

A szombati kerítés,
Ott hallik egy
Libizai labzom, labzaty bom-bom
Fütyülés.

Fütyülhetsz már, galambom,
Messze vagyok,
Libizai labzom, labzaty bom-bom
Nem hallom!

BARTALUS gyűjteménye nyomán

CSIKÓBŐRÖS KULACSON

— CSOKONAI verse —

Drága kincsem, galambocskám,
Csikóbőrös kulacsocskám!
Érted halok, érted élek,
Száz leányért nem cseréllek.

Megvidító orczácskát,
Csókra termett kerek szádat,
Ha a számhoz szoríthatom,
Zsuzsiét nem csókolgatom.

Szép a hajad, szép szála is,
Ha kis csikó hordozta is,
Nem frizér-felrakta haj a',
Mint sok vén fraj' rőt vuklija.

Oh csókollak, oh öllelek!
Míg moccanok, míg lehellek!
Tested tegyék holttestemhez
És ez irást a fejemhez:

Útas, köszönts rám egy pint bort.
Itt látsz nyugodni egy jámbort
Kedves élete párjával,
Csikóbőrös kulacsával!

HORVÁTH nótáskönyvéből
Dallama állítólag LAVOTTÁ-tól

A REMÉNYHEZ

— CSOKONAI verse —

Földiekkel játszó
Égi tünemény,
Istenségnek látszó
Csalfa vak Remény!
Kit teremt magának
A boldogtalan,
S mint védangyalának,
Bókol untalan.
Sima száddal mit kecsegtetsz,
Mért nevetsz felém,
Kétes kedvet mért csepegtetsz
Még most is belém?
Csak maradj magadnak,
Biztatóm valál,
Hittem szép szavadnak,
Mégis megcsalál!

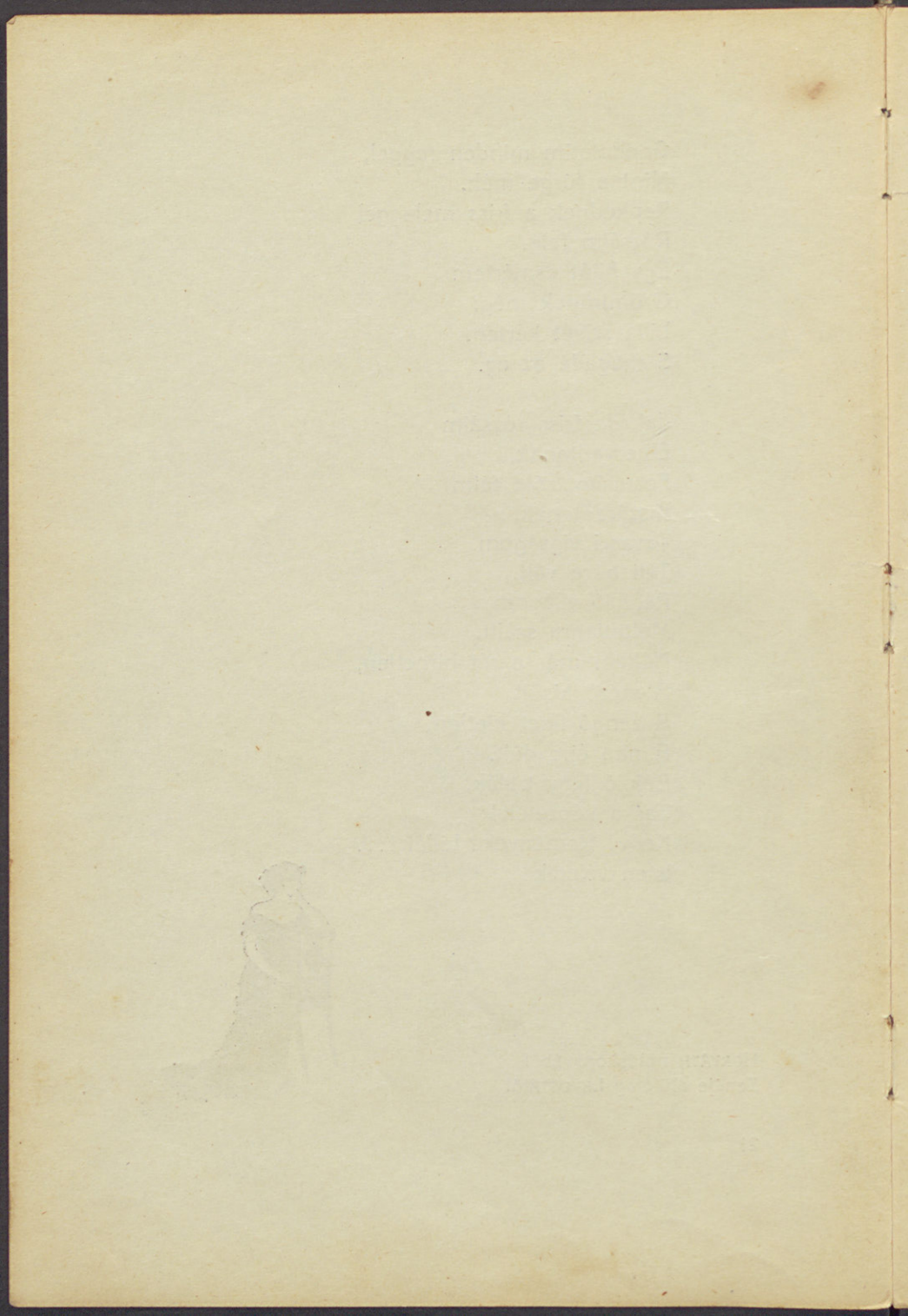
Kertem nárczisokkal
Végig ültetéd,
Csörgő patakokkal
Fáim éltetéd,
Rám ezer virággal
Szórtad a tavaszt,
S égi boldogsággal
Fűszerezted azt.

Gondolatim minden reggel,
Mint a fürge méh,
Repkednek a friss meleggel
Rózsáim felé.
Egy hiját esmértem
Örömmnek még,
Lilla szivét kértem
S megadá az ég.

Jaj, de friss rózsáim
Elhervadtanak,
Forrásim, zöld fáim
Kiszáradtanak,
Tavaszi vígságom
Téli búra vált,
Régi jó világom
Méltatlanra szállt.
Nékem már a rét himetlen,
A mező kiszült,
A zengő liget kietlen,
A nap éjre dült.
Bájos lány trillák,
Tarka képzetek!
Kedv! Remények! Lillák!...
Isten véletek!

HORVÁTH nótáskönyvéből
Zenéje állítólag LAVOTTÁTÓL

MODERN DALOK

VÉN KOCSIS DALA

Van nekem egy öreg lovam,
Meg egy rozzant szekerem.
Jó időbe, rossz időbe
Mindig vigan terelem.
Semmi bajom, semmi gondom,
A lovamnak csak azt mondom:
Gyü! Madár! Hej! Madár!
És a többit tudja már.

Napestig a bakon ülök,
Szundikálok, pipázok.
Jó időbe sütkérezek,
Rossz időbe megázok.
Igy megy ez már évek óta
Nem változik már a nóta:
Gyü! Madár! Hej! Madár!
Nem változom én se már.

Egyre vénebb lesz a szerszám
Egyre vénebb lesz a ló,
Kocsi-húzni, utca-futni
Neki ez már nem való.
Igy azután mindegy nékem,
Van vendégem — nincs vendégem . . .
Gyü! Madár! Hej! Madár!
Se nagy haszon se nagy kár.

Válogatós úri népség
A kocsimba be nem ül.
Igaz is, hogy cifra rajta
Nincs se kívül, se belül.
Nem is igen kinálgom
Meg se billentem kalapom —
Gyü! Madár! Hej! Madár!
Megélek én így is már.

Néha mégis beletéved
Egy szerelmes ifju pár.
Készülődök, kászolódom,
Gyü Madár! Meg hej! Madár!
Mire lassan neki vágok,
Elfelejtik a világot, —
Gyü! Madár! Hej! Madár!
Édes a csók, csattan már.

Vén lovam is ahogy hallja,
A világnak neki vág.
Mint amikor a huszárló
Meghallja a trombitát.

Ahogy büszkén lépegetve,
Visszatér a régi kedve, —
Gyü! Madár! Hej! Madár!
De sok csókot hallott már.

Eszébe jut a lovamnak
Az a csók és az a nyár!
Az a nyár és az az eskü!
Gyü! Madár, meg hej! Madár!
Oly tüzes lesz a milyen volt,
A gazdája is ilyen volt.
Gyü! Madár! Hej! Madár!
Bizony annak vége már.

Jobb lesz nekünk lassan menni,
Vén szekerem, vén lovam,
Jobb lesz nekünk megpihenni
Öreg idő, — este van.
Lassan menni — megpihenni,
Hogy ne bántson senki — semmi,
Gyü! Madár! Hej! Madár!
Miértünk már úgyse kár.

Szövegét HELTAI JENŐ
Zenéjét TARNAY ALAJOS

BÖLCSŐDAL

Erre ringó, arra ringó
Kicsi bimbó, rózsabimbó
Aludj fiam, édes.
Szívom ajkad rád omolva,
Mintha apád ajka volna,
Az is olyan édes.

Szőke pillád hogyha rebben,
Ismerősöm a szemedben
Az a kék igézet
Benne csillog már a színe,
Benne villog már a bűne,
Ahogy apád nézett.

Fogsz-e, mint ő, széles vállal,
Büszke fővel, biztos lábbal
E világon járni?
Sima szóval, józan ésszel,
Hideg szívvel, forró kézzel
Martalékra várni?

Fogsz-e kérni, fogsz-e ríni,
Esküvéssel Istent hívni,
Esdeni, szavalni?
Erre nézni, arra nézni,
Gyenge szívet megigézni,
Balga asszonyt csalni?

Fog-e az az asszony akkor
Reggel, este, virradatkor
Te utánad sírni?
Minden bűnt és csalfaságot,
Mindent gúnyt és minden átkot
Te miattad tűrni?

Érted halni, érted élni,
Megcsalódva is remélni,
Lesz-e olyan édes?
Erre ringó, arra ringó,
Piczi bimbó, rózsabimbó,
Aludj fiam, édes!

IGNOTUS

SZERELEM ÉS HÁZASSÁG

Szent álmodás, reménykedés,
Sok csók, amely mindig kevés,
Bolyongás holdas éjjelen,
Ez a szerelem.

Aztán egy úr jön, poczakos,
Aki pipáz és konyakoz
S olyan goromba, mint a zsák,
Ez a házasság.

Egy kicsi kunyhó, zsupfödél,
Örök tavasz, se ősz, se tél,
Nincs mult, jövő, nincs csak jelen,
Ez a szerelem.

Pazar lakás, öt-hat szoba,
Egy úr, ki álmos, ostoba
S olyan unalmas, mint a mák,
Ez a házasság.

Nagy eskük, forró suttogás,
Mámor, mely izgató, csodás,
Kínos kéj, édes gyötrelem,
Ez a szerelem.

Ebédre este hat fogás,
De soha semmi suttogás,
Helyette hangos, nagy csaták,
Ez a házasság.

Két szív, amely együtt dobog
És mind a ketten boldogok,
Minden percz uj gyönyört terem,
Ez a szerelem.

Három szív, mely együtt dobog,
És mind a hárman boldogok,
Sőt négyen, — az se ritkaság:
Ez a házasság.

Szövegét HELTAI JENŐ
Zenéjét SZIRMAI ALBERT

DUETT

Egy szürke házban, pesti házban
Figyeltem meg e bús idillt . . .
Egy zongora állt a szobában
És a szoba a gangra nyilt.
A zongorán kaczagva csendült
Sok pajkos kuplé, operett
S utána dudorászta halkan
Dalát a három emelet.

Egy nap a gang tulsó felére
Egy hegedü hurczolkodott
S a zongora, a vígkedélyű,
Ábrándozóvá lett legott.
Befellegzett az operettnék,
A kuplé feledésbe ment
S a zongora mélán, merengve
Játszotta Schumannt és Chopint.

Meg vagyon írva régesrégen,
Hogy nem jó lenni egyedül,
Főkép, ha egyik a-mollt játszik
S a másik c-durt hegedül.
A végzet is már így kívánta
És így a három emelet,
Egy este a két instrumentum
Hát úgy jelent meg, mint duett.

A hangjuk lágyan összeolvadt,
Mint csók két hő ajak között,
De májusban, házbérnegyedkor
A hegedü elköltözött.
Más zongorához új kalandra
Májusban más lakásba ment, —
Egy jaj sírt át a billentyűkön
És aztán ráborult a csend . . .

Soká, soká volt hangja néma,
Nem tudta elfeledni ezt;
De egy napon, oh hallga, hallga!
A zongora új dalba kezd . . .
Egy bölcsődal rezg át a húron,
Mely minden gúnyt, mosolyt letilt,
Egy szürke házban, pesti házban
Figyeltem meg e bús idillt . . .

Szövegét HERVAY FRIGYES
Zenéjét HETÉNYI-HEIDLBURG ALBERT

REGÉNY

Óh, hogy bomoltunk mindaketten,
Hogy szeretett és hogy szerettem,
Gyönyörün indult a regény . . .
Azt hittem, vége sohasem lesz . . .
De közbe másba lett szerelmes
Egyszer ő, egyszer én.

Óh, hogy szenvedtünk mindaketten,
Ő nevetett, én is nevettem,
S tovább siettünk, könnyedén;
De a szívünk fájt egyre jobban,
Tán sirdogáltunk is titokban,
Egyszer ő, egyszer én.

Hogy hallgatunk most mindaketten,
Ő elhagyott, én elfeledtem!
És lett belőlem vén legény.
Olyan kaland volt, mint ezer más,
De visszasírjuk mégis egymást,
Egyszer ő, egyszer én.

Szövegét HELTAI JENŐ
Zenéjét TARNAY ALAJOS

CSÜTÖRTÖK DÉLUTÁN

Velinpapir, aranyszegélyes,
Ő írta valaha,
Minden betűje oly szeszélyes,
Oly vad, mint ő maga.
Elofvastam vagy százezerszer
Pedig két sor csupán:
Legyen szerencsénk önhöz egyszer
Csütörtök délután.

Vonalzott üzleti papíron
Üzente a papa:
Szerelmes verseket ne írjon
A lányomhoz maga.
Ha szereti, ajánlom önnek,
Hogy nézzen más után,
Mint a kik jourjaimra jönnek
Csütörtök délután.

Gyűrött levél. Minden sorába
Egy csunya tintafolt
Az aki írta, bizonyára
Siró kedvébe volt.
Az egyik csúf pecsét a végén
Egy könycsepp volt talán:
Önt sohse fogom látni már én
Csütörtök délután.

Hollandi áztatott boriték,
Litografált papír,
Szemem tüzelt, mint hogyha sirnék,
Az arcom csupa pir.
Kezem, amelyik tartja, reszket,
Pedig két sor csupán:
Jelentem önnek, eljegyeztek
Csütörtök délután.

Szövegét MAKAI EMIL
Zenéjét LUSZTIG JENŐ

EGY ASSZONY

(HEINE)

Szerették egymást nappal, éjszakán,
Tolvaj volt ő, — csibész a lány;
Ha a fiu gázságokat elkövetett,
Az ágyra dőlt a lány és nevetett.

Vidámság közt szállt el náluk a nap,
Éjjel egymásra omlanak.
S hogy a fiu börtön lakója lett,
Az ablaknál állt a lány és nevetett,

Üzent neki: óh gyere hát,
Sóvárgok, vágyódom reád!
Hívlak, a lelkem eleped!
Fejét rázta a lány és nevetett.

Felkötötték reggel hatkor korán,
Hétkor a sírba dobták mostohán.
De alig hogy nyolcz óra lett,
Vörös bort ivott a lány és nevetett.

Szövegét PÁSZTOR ÁRPÁD
Zenéjét TARNAY ALAJOS

MI KELL A FÉRFIAKNAK?

Mit ér a szív, mit ér a jóság?
Mit ér a balga állandóság?
A lélek, mely szelíd, fehér?
A czudar sokkal többet ér.
Az aki álnok és hazug,
Kínozni és gyötörni tud,
Aki a rosszra ingerel
S rózsás ajakkal bünt lehel,
Az kell a férfiaknak.

Mit ér a jámbor egyszerűség?
Az önfeláldozás, a hűség?
Mit ér a hit, ragaszkodás?
A boldogságnak útja más.
Az, aki csábítón kaczer,
Kinek az útja csupa vér,
Kinek nevéhez szenny tapad
S kiért szemünkből könny fakad,
Az kell a férfiaknak.

A házias erények szűze,
Az ördögöt se hozza tűzbe;
A nő, ki fenkölt és nemes,
Az minden, csak nem érdekes.
Az, aki aljas, de molett,
Az, aki senkit sem szeret,
Mindenkié és senkié
S vezet a pusztulás felé,
Az kell a férfiaknak.

Az édes csókok drága mérge
A dessous-k izgató fehérje,
Hazug könny és hazug mosoly,
Mely mindig pénzért ostromol,
Sok szenvedés, kevés öröm,
Szívet hasító kis köröm,
Selyem czipő s parányi láb,
Mely rájuk lép és megy tovább,
Ez kell a férfiaknak.

Szövegét HELTAI JENŐ
Zenéjét SZIRMAI ALBERT

AZ ÉN KUTYÁM

Volt egy kutyám, lump és bohém volt,
Ez érthető, hisz az enyém volt.
A rendes otthont, azt utálta,
Az uri kutyát inzultálta.
Aludt egész nap, mint a medve,
De éjszaka megjött a kedve!
Egyformák voltunk mindaketten,
Ezért szerettem.

Reánk borult a holdas égbolt,
De a kutyám lump és bohém volt,
A holdat ő meg nem ugatta,
Hisz korhely volt az istenadta.
Ha hazavetődtem hajnalba,
Kutyám már várt a kapualjba,
Züllöttek voltunk mindaketten,
Ezért szerettem.

Egy bus napon eltűnt az állat,
Elcsalták tőlem a kutyámat;
Talán bántotta már az éhség,
Éhesen nem jó a bohémség.
Még jó sokáig reggel, este,
Jártam, kószáltam őt keresve,
De már nem jöttünk össze ketten,
A szürkületben.

Egyszer csak aztán ráakadtam,
Kövéren, lustán, jóllakottan,
Rám bárgyuan szemet meresztett,
Szép burzsoá-hasat eresztett,
Nyakára szalag volt kötözve,
— Egy oltár omlott bennem össze! —
Vidám, bohém kutyám mivé lett!
Mily rossz az élet!

Szövegét HERVAY FRIGYES
Zenéjét HETÉNYI-HEIDLBERG ALBERT

A TÖKÉLETES FELESÉG

Fején két méteres kalap,
Sok-sok hamis fürt azalatt,
Fülébe rengeteg buton
S végig a József-köruton
Kaczéran, tetszelegve lép,
A tökéletes feleség.

Minden szezonban tiz ruha,
Csipke, selyem, bársony puha,
Másfél tuczat finom czipő,
És alsószoknya szédítő,
Mivelhogy disztárgy s nem cseléd
A tökéletes feleség.

A gyereket bonne neveli,
Ő zsúrgondokkal van teli,
Úgy öt felé, hacsak lehet,
Teázni Gerbeaudhoz siet
S ott ül egy sorban vele még
Húsz tökéletes feleség.

A kedves férje ezalatt,
Úgy fárad, izzad, mint a vad,
A sok adósság kergeti
S belőle lassan kiszedi
A szívet, májat és vesét
A tökéletes feleség.

Viszont, ha csókolódnia kell
Az asszony ott sem hagyja el,
Mert csókot mindig szívből ad,
Igy boldogítja az urát
És — mindahárom kedvesét
A tökéletes feleség.

Szövegét HELTAI JENŐ
Zenéjét SZIRMAI ALBERT

ALTATÓDAL

Ejféltre járt és jött apád
S vitt el az éjbe ki,
Bódulva hallgattam szavát,
Hittem is én neki.
Az éj fölénk hinté ezer
Tűzszínű csillagát
És szólott: bálványom leszel!
És megölelt apád.
Lázás volt az éjszaka,
Csókja lázasabb
És csitító hangja
Mind mámorosabb.

Jön az éj feketén,
Te ne félj kicsikém,
Csak aludj, kicsi lány, csak aludj!
Továtún, ami gond,
Ami bűn, ami ront,
Csak aludj, kicsi lány, csak aludj!

Éjfél volt, hogy elkergetett
Vad hahotával, oh!
Szerelmes voltam és beteg,
Csókra nem is való!
Éjfél volt, mikor szültelek,
Kékszemű angyalom.
Isten jutalmazott veled
Bőkezűn, gazdagon.

Tört szivü bús nő most anyád,
Arczán szégyen ég,
Ám földajkált téged
S boszút állsz te még!
Jön az éj feketén
Te ne félj kicsikém,
Csak aludj, kicsi lány, csak aludj!
Továtűn, ami gond,
Ami bűn, ami ront,
Csak aludj, kicsi lány, csak aludj!

Te szép leszel, szép, szép nagyon,
Szép, de fagyos hideg,
Szived szeretni nem hagyom
És sose lesz hited.
A férfival csillagszemed
Játszani fog csupán,
Rajongva érted tönkremegy
Száz is egymásután,
S pusztulnak miattad úgy,
Vágyó férfiak,
Mint elpusztulok majd
Én apád miatt.

Jön az éj feketén,
Te ne félj, kicsikém,
Csak aludj, kicsi lány, csak aludj!
Továtűn, ami gond,
Ami bűn, ami ront,
Csak aludj, kicsi lány, csak aludj!

Szövegét GÁBOR ANDOR
Zenéjét SZIRMAI ALBERT

A KÉT VERÉB

A telegráfrót oszlopára
Két kis veréb egyszerre szálla,
Lecsüggedt szárnyal megültek ott,
És egy a másnak panaszkodott,
A hosszú útról, szenvedésről,
Hidegről és a napsütésről —
Egyik legény volt, másik leány
S megesett szívük egymás baján.

Az egyiket elhagyta párja,
Urát a másik lesi-várja,
S egymáshoz bujnak mind közelébb
Szegény szerelmes, két kis veréb.
Csak egy percz és mindenik látja
Nem ezt kereste, nem a párja —
És elrepülnek, vissza se néznek,
Északnak egyik, a másik délnek.

Szövegét BEÓTHY LÁSZLÓ
Zenéjét HUSZKA JENŐ

A NAGYMAMA

Nagypapácska, nagymamácska,
Két fehérhaju öreg,
Akik együtt megvénültek,
Lenn a kertben együtt ültek,
Harmatos volt még a regg,
Trallala, trallala,
Harmatos volt még a regg.

És megszólalt nagymamácska,
Mint egy régi zongora:
Rajta, valld be most, barátom,
Mem haragszom, megbocsátom,
Nem csaltál-e meg soha?
Trallala, trallala,
Nem csaltál-e meg soha?

Nagypapácska fejkakarva
Szól: bevallom hát, no jó!
Fordítsd félre most az orczád,
Egyszer voltam hűtlen hozzád,
Egyszer voltam áruló,
Trallala, trallala,
Egyszer voltam áruló.

Látod, látod, milyen kár volt,
Mondja most a nagymama,
Hisz az ember gyöngö, gyarló,
S az az egy is, te pazarló,
Nekünk mily jól esne ma,
Trallala, trallala,
Nekünk mily jól esne ma!

Szövegét HELTAI JENŐ
Zenéjét SZIRMAI ALBERT

AZ ÖREG ÚR

(MAURICE DONNAY)

A ruhájára szörnyü kényes,
A föllépése ünnepélyes,
Nem férhet hozzá semmi gáncs,
Oly elegáns
Az öreg úr;
Bár köszvényes kissé a csontja,
Asszonyoknak, lányoknak nagy bolondja,
S ha egyet lát, okvetlenül
Föllelkesül
Az öreg úr.

Ha ráakad egy csipkeblúzra,
Alakját peczkesen kihúzza,
Monoklit csiptet föl szemén
S utána mén
Az öreg úr;
S a maszlagot nyomban beadja;
Nem vágyom lenni más, csak atyja!
Ez mindig hat, ha néha fess
Kalandra les
Az öreg úr.

Egy kis virág, ruhácska, ékszer,
Kerül sor arra is elégszer,
De költséget, ha szent a cél,
Sohsem kímél
Az öreg úr;
És ennek mindig van hatása,
Hajlik a nő a csábításra,
Nem baj, ha vén, a szive friss,
Még hódít is
Az öreg úr.

De hódítással be nem éri,
A nőt balgán hűségre kéri,
Hogy mással is viszonyba kezd,
Nem tűri ezt
Az öreg úr;
Habár a szive még szerelmes,
De a szerelmi munka terhes,
Szeretne bár szeretni még,
Lassan kiég
Az öreg úr.

Rendesen szélütés a vége
S ha szemeit behunyja végre,
Szent Péter nyit neki kaput,
Az égbe jut
Az öreg úr;
Fölötte pap mond gyászbeszédet,
Az erkölcs és a tiszta élet,
Melyet nem szennyezett be folt,
Mintája volt
Az öreg úr.

SZERENÁD

Az ön haja, ah aranszőke
És szende, mint a margarét,
Az ön hazája síma parkett,
Az én hazám a tarka rét.

Ön Párisban vesz selyemalsót
És Ladstädternél kalapot,
Az én czipőm már hetek óta
Nélkülöz minden alapot.

Ahol én járok, nem nő fűszál
S ahol megyek, ott gaz terem,
Az ön nyomában rózsza nyilik
A belvárosi flaszteren.

Nagysád, követném mint az árnyék,
De ön nagyritkán megy gyalog,
Én majd csak egyszer kocsikázom:
A sírkertbe, ha meghalok.

Szövegét NÁDAS SÁNDOR
Zenéjét HETÉNYI-HEIDLBURG ALBERT

BÚCSÚLEVÉL

Azt írod, hogy feledjelek,
Mert holnap mással esküszöl meg.
Felednék de nem lehet,
Emlékeim folyton gyötörnek.
Hiába, elszorul a keblem,
Te voltál egyetlen szerelmem,
Rólad álmodtam szünetlen,
Tőled tanultam meg szeretni
S vannak az életben csókok,
Forró csókok,
Miket egy asszony nem bír elfeledni.

Te nem mindig voltál nagy úr,
Kezdted te is nagyon szegényen
S ha nálad fogytán volt a pénz,
Előkerült az én erszényem.
Amim csak volt, azt néked adtam,
Az ékszerem zálogba csaptam,
Együtt kínlódtunk sok évig,
Hányszor, hajh, nem volt mit enni.
Vannak az életben évek,
Hosszú évek,
Miket egy asszony nem bír elfeledni.

Csak vártuk azt a szép jövőt,
Sorsunk mikor majd ragyogó lesz,
Mikor majd egymásé leszünk
És élni szép és élni jó lesz.
És jöttek évek, mentek évek
S a végén más a feleséged.
Miért jut a boldogság másnak,
Miért nem jut énnekem semmi,
Vannak az életben álmok,
Szép, szent álmok,
Miket egy asszony nem bír elfeledni.

Azt írod, hogy feledjelek,
Mert holnap mással eszközöl meg,
Felednék, de nem lehet,
Emlékeim folyton gyötörnek.
Az ifjúságom néked adtam,
Most itt az ősz, magam maradtam,
Sírok, siratlak szünetlen,
Néked, hajh, könnyű nevetni, —
Vannak az életben könnyek,
Fájó könnyek,
Miket egy asszony nem bír elfeledni.

Szövegét HELTAI JENŐ
Zenéjét SZIRMAI ALBERT

GYŰRŰK

Az ujjaim mozgatom ím,
Hogy szórnak vakító világot.
Virítanak szép gyűrűim,
Mint karcsú ágon a virágok.
Gyémántbokor az én kezem,
Te drága, szép kéz — hogy becézlek . . .
Elnézlek és emlékezem
E kincsek csak nekem beszélnek.

Az életem káprázik itt
E smaragban, e tűzopálban,
Ezért bezártak valakit . . .
Bolond gyerek — meg is sajnáltam
E ragyogó türkiz be szép,
Egy férfiéletet megér-e?
Szívét miattam zúzta szét, —
Most már nem emlékszem nevére.

Ez briliáns, ez meg rubint,
Fekete gyöngyök is ragyognak,
Kezemre hulltak sorra mind —
Hideg könnyűi gazdagoknak.
Titeket látni mily gyönyör,
S ezer győzelmes éjszakámat,
De néha fényetek gyötör,
S multam miatt rám száll a bánat . . .

Szűz ujjamon nem volt gyűrű,
S álmodoztam árván, sóvárul,
Egyetlen, vékony, egyszerű
Olcsó kis aranykarikáru . . .

Szövegét SZÉP ERNŐ
Zenéjét NÁDOR MIHÁLY

ÜGYE JANI . . .

Ügy-e Jani, meggyógyulok tavaszra,
S visszakapom a régi színem?
Mikor a napfény a rügyet fakasztja
Ügy-e, hogy nem fog fájni úgy a szívem?
Te se fogsz majd annyit virrasztani,
Arczodról eltűnik a bánat?
Megyünk sétálni majd, ügy-e Jani,
S én felveszem kis kék battiszt ruhámat.
Hol sejtelmesen zúgnak a platánok,
Vágyom fejem válladra hajtani,
S te csókjaiddal két szemem lezárod,
Mint tavaly — — emlékszel?
Miért sírsz Jani? . . .

Szövegét FARKAS IMRE
Zenéjét TARNAY ALAJOS

JUCZIKA

Abban az emberrengetegben,
A tengeren túl odaát,
Hol a gyárkürtök árnyékától
Az ember világot se lát,
Ott ismertem meg Juczikát.

„Magyar ház“, szólt a vezetőm és
Egy kis hajlékra mutatott:
Én szivdobogva zörgetem meg
A muskátlis kis ablakot
S az ajtó kinyílik legott.

Borért szaladt hamar az „apjuk“,
Az anyjuknak a könnye hull,
S jön egy kis pöttön szösze jószág,
Bizalmasan hozzám simul
És nyújtja ajkát szótlánul.

Nem vagyok épen csókolódzó
S a gyermeknyelv se kenyerem,
De most e piros gyermekajkra
Oly szomjas lettem hirtelen,
Csak úgy szédült a föld velem.

És ahány ajk csak kedves nékem,
Ez egybe lopta mind magát,
Az isten tudja mit éreztem:
Egy országot csókoltam át,
Hogy megcsókoltam Juczikát.

SZÁVAY GYULA

ESTI DAL

— A „Szerencse fia“ című bohózatból. —

Nézd, nézd hogyan csillog szememben a tűz,
Csókold meg az ajkam, hogy éget.
A holdnak ezüstje szobánkba betűz,
Én vagyok az álomtündéred.
Már vége a napnak és jönnek az álmok,
Higj bennük mint egykor hívénk,
Másé a napunk, a hazug nap az álnok,
Az est, csak az est a miénk.
Az est, csak az est a miénk.
Nézd, nézd, hogyan csillog szememben a tűz,
Csókold meg az ajkam hogy éget.

Nézd, nézd, hogyan csillog szememben a tűz,
Az ajkam várja a csókod,
Bennünket az élet s a vágy összefűz,
S a sorsunk is összefonódott . . .
Leszállott az este a gyönyörűséges,
Homálya szemünknek a fény,
Suttogd a fülembé a szépet — az édest,
Az est, csak az est a miénk.
Az est, csak az est a miénk.
Nézd, nézd, hogyan ragyog szememben a tűz,
Az ajkam várja a csókod.

Szövegét DRÉGELY GÁBOR
Zenéjét ZERKOVITZ BÉLA

ROUGE ET NOIR

— Németből —

Ismerkedésük helye Montecarló,
Hol mindkettő a szerencsére várt,
Egymásra lelt váratlanúl a szívük
És otthagyták a rouge et noirt,
Szép volt az ifju és a haja ében,
Ez döntő volt a lány szemében,
Mert ő vörös s így stilszerü e pár,
Rouge et noir . . .

A szívük gyöngéd vonzalomra lobbant,
Adieu, dicső játékt terem!
Egy titkos érzés hevítette őket,
Alighanem a szerelem.
A fiu nagy hatással volt a nőre,
S a nő, — az mindent megfontolt előre,
Aztán halkán fülébe sugta ő:
Monsieur, faites votre jeu! . . .

Azóta, hej, az évek tovaszálltak,
A szenvedély lassan kihült,
A férfi ma is udvarias kedves
S a nő is néha még derült.
Együtt szoktak még most is inni, enni,
Sőt olykor-olykor egyebet is tenni,
De már nem oly izgató a kaland,
A Trente et quarante . . .

És útjok célja újra Montecarló
Azaz, szerencsepróba volt a cél,
De elmúlt már az ifjuság, a mámor,
A régi tűz, a régi szenvedély.
Rouge et noir, — ah, az se már a régi,
Az ur kopasz s festett haja van néki,
Szivük hideg, a kedvük keserü,
Rien ne va plus . . .

Szövegét HERVAY FRIGYES
Zenéjét LASZKY BÉLA

KÉT LEVÉL

Az én postám e két levél:
Ez itt be kék, — ez itt fehér.
Ezt itt, ezt írta az anyám,
Ez mily finom! Ezt Ő talán!

„Nem vagy gyerek már, kisleányom,
Okos vagy és gondolkodó . . .“

„Ezer pardon, szép ideálom,
Tán nem vagyok tolakodó . . .“

„Tudod nagyon jól, hogy mi illik,
Hallgasd meg mégis az anyád . . .“

„Hogy e levelet írom ím itt, —
Ha szive van, hát megbocsát!“

„Sok gazt terem e czifra város,
Vadabbat mint a vad bozót . . .“

„Meglátni Önt és megszeretni,
Egy pillanatnak műve volt!“

„Ne higgy a csóknak semmi áron,
Hazug, s elolvad, mint a hó . . .“

„Mert hisz Ön oly szép mint az álom,
Édes szerelmi vízió!“

„Erős legyél, kicsiny virágom
És szíved, mint aczél, kemény . . .“

„Nincs semmim e kerek világon,
Tündérkisasszony, légy enyém!“

„Az utcán jaj sokat ne járkálj,
Csak éppen akkor, hogyha kell . . .“

„Este a házuk ablakánál
Halok meg, hogyha nem jön el!“

No látják, kérem, lássák, lássák,
Istenem, elhagyj az eszem!
Mefogadom anyám tanácsát,
De amit Ő kér, -- megteszem!

Szövegét GYÖRY KÁROLY
Zenéjét HETÉNYI-HEIDLBERG ALBERT

A RUBIKON

Szerelmesekről szól ez ének,
Akkik, hisz ez már így szokás,
Egymásnak szólni nem merének,
Szemükbe volt a vallomás.

De jött egy holdas, nyári este,
Lágy illatban fürdött a kert —
S a két ajk egymást megkereste,
A két ajk végre szólni mert.
Oh mit tevének? a lányka kérdi,
És két szeméből könnyet ont,
Csak azt, — felel reá a férfi, —
Hogy átléptük a Rubikont.

Két néma ajk így lett beszédes,
Hogy meg volt törve a varázs,
De egy se volt ah, olyan édes,
Mint a legelső vallomás.

Később ha jött a nyári este,
Nem szepegett a lányka már,
Párját a kertbe maga leste,
Mint párját várja a madár
S ha hallgatag volt tán a férfi,
Könnyet szeme csak akkor ont,
Epedve, súgva maga kéri:
Oh lépjük át a Rubikont!

Szövegét HERVAY FRIGYES
Zenéjét HETÉNYI-HEIDLBERG ALBERT

ASSZONYOK

Némelyik asszony maga a szépség,
S mégsem veszedelmes, érzem messziről,
Mert talán szemében, vagy szép fiatal arczán
A józan jövőnek egy hideg vonása ül . . .
Egy szürke vendég — fehér madárcsapat közt,
Melytől ez sebtén riadva szárnyra kél. —
A képzelődésnek az őszi borzongáshoz
Elég egy hulló nyári falevél.

Némelyik asszony oly szép öreg asszony,
Az arcza szinte igézőn babonás,
Mert valahogy tán rajta felejtődött
A régiekből egy kislányos vonás.
Úgy van az ember, hogy egy-egy régi
Préselt virágról elmúlt tavaszba lát,
S behunytt szemekkel el-elcsókolgat
Egy odaképzelt régi ibolyát.

AZ ALKALOM

Hárman voltunk a kis szalonban,
Én játsztam a „Vig özvegyet“
A férjem el is szűnyadt nyomban
S a zongorához jött kegyed.
A légben tovaszállt a dallam,
És visszacsendült ajkamon:
És Ön csak megcsókolt a számon,
Csak ép mert volt rá alkalom.

Másnap bankettre ment a férjem,
És Ön feljött — véletlenül,
Szabadnapos volt a lány épen
S egyedül voltam, egyedül.
Én kissé hűvösen fogadtam,
De Ön azt mondta: angyalom!
És összeforrtunk egy sóhajban,
Csak ép mert volt rá alkalom.

Nem érzem magamat bűnösnek;
Bűnös az esti hangulat.
Karjába űzött a „Víg özveg्य“
S a férjem, aki elszűnyadt.
Ő az oka — vagy tán még ő se,
Bűnös egyedül csak a lány
Ha nem lett volna kimenője,
Nem is történt vón meg talán.

Ön bizonyára rég imádott,
Nem is vádoltam Önt soha,
S a szívem másra sohse vágyott,
A nevelésem az oka.
Eddig fel sem tűnt hogy a férjem,
Gyakran hagy engem egyedül . . .
Szombaton is bankettre mén el
Jöjjön el hát . . . . véletlenül.

Szövegét DRÉGELY GÁBOR
Zenéjét HETÉNYI-HEIDLBERG ALBERT

A VILÁG MIATT

— Németből —

Szegény leányka voltam,
Ő, gazdag, finom úr,
Én érette bomoltam
S ő szeretett vadúl.
Oh jöjj velem! Szeretlek!
Igy szólt és átkarolt
S én suttogám: követlek!
Mily boldog óra volt!
Kértem: végy nőül engem,
Láttam hogy megriadt, —
S szólt: nem lehet, szerelmem,
A világ miatt.

Karjába vonva csókolt
S én elvesztém fejem,
A hangja csábító volt,
Forgott a föld velem.
Szeress! — suttogta, kérte
S ah, én szerettem is,
Od'adtam volna érte
Az üdvösségem is
Mindent, mindent feledtem
Egy szent varázs alatt,
S a szeretője lettem,
A világ miatt.

Jöttek napok és tűntek
S jött sok-sok lázas éj,
Fölperzselé szivünket
A vágy, a szenvedély.
De örömnél gyorsabban
A mámor elrepül
S egyszer csak ott maradtam
Árván és egyedül.
És jött a bűn, gyalázat
S egy sötét alkonyat
És elhagytam a házat
A világ miatt.

És elhagyott magányba
Egy gyászos éjjelen,
Tartám karomba zárva
Kis drága gyermekem
Nézett rám, egyre nézett
Bús kis szemeivel:
Ha megvetés lesz részed,
Anyácskám mit teszel?
S míg az anyai ölben
Szép csöndben elszúnyadt,
Én szegénykét — megöltem
A világ miatt!

CZIGARETTAFÜST

— A „Montmartre-on“ című bluettből —

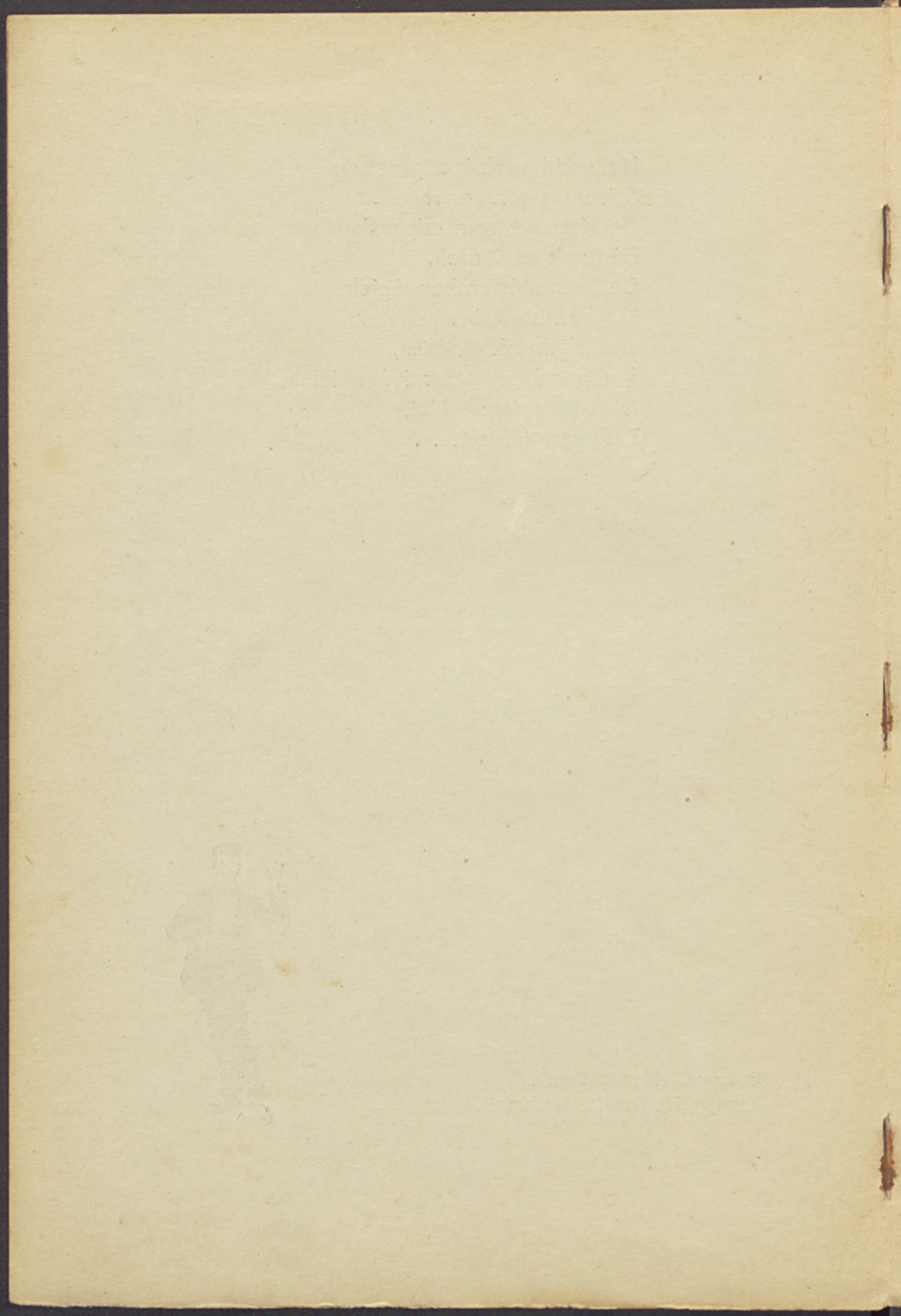
Homályos, titkos alkonyórán
Oly áttetsző a csend, —
Ketyegni is hallom zsebórárn
S a lelkem elmereng . . .
Alattam süppedő a párna,
Zümmögve hat fel utczalárma,
S mint csöpp boszorkaüst
A cigarett' úgy ég a számba'
S fölszáll a lenge füst,
A cigarettafüst . . .

Szerettem is! Vérem parázs volt,
Izzott minden erem,
Szép asszonyt, százat elvarázsolt
E láng — emlékezem!
S ha mámor órái ütöttek,
Ajkaink csókokban fürödtek,
Kac zaj csengett ezüst . . .
Nem ért a parfüm-illat többet.
Mint itt e lenge füst,
E cigarettafüst . . .

Ha majd utolsó cigarettém,
Szívom s elszunnyadok,
Ne légyen sírom czipruskertben,
Bátnak ez illatok.
De krematóriumban éjtek,
Kis hamutartóba beférjek,
Ott leljek békét, hűst,
S úgy váljon semmivé e lélek,
Mint itt e lenge füst,
E cigarettafüst . . .

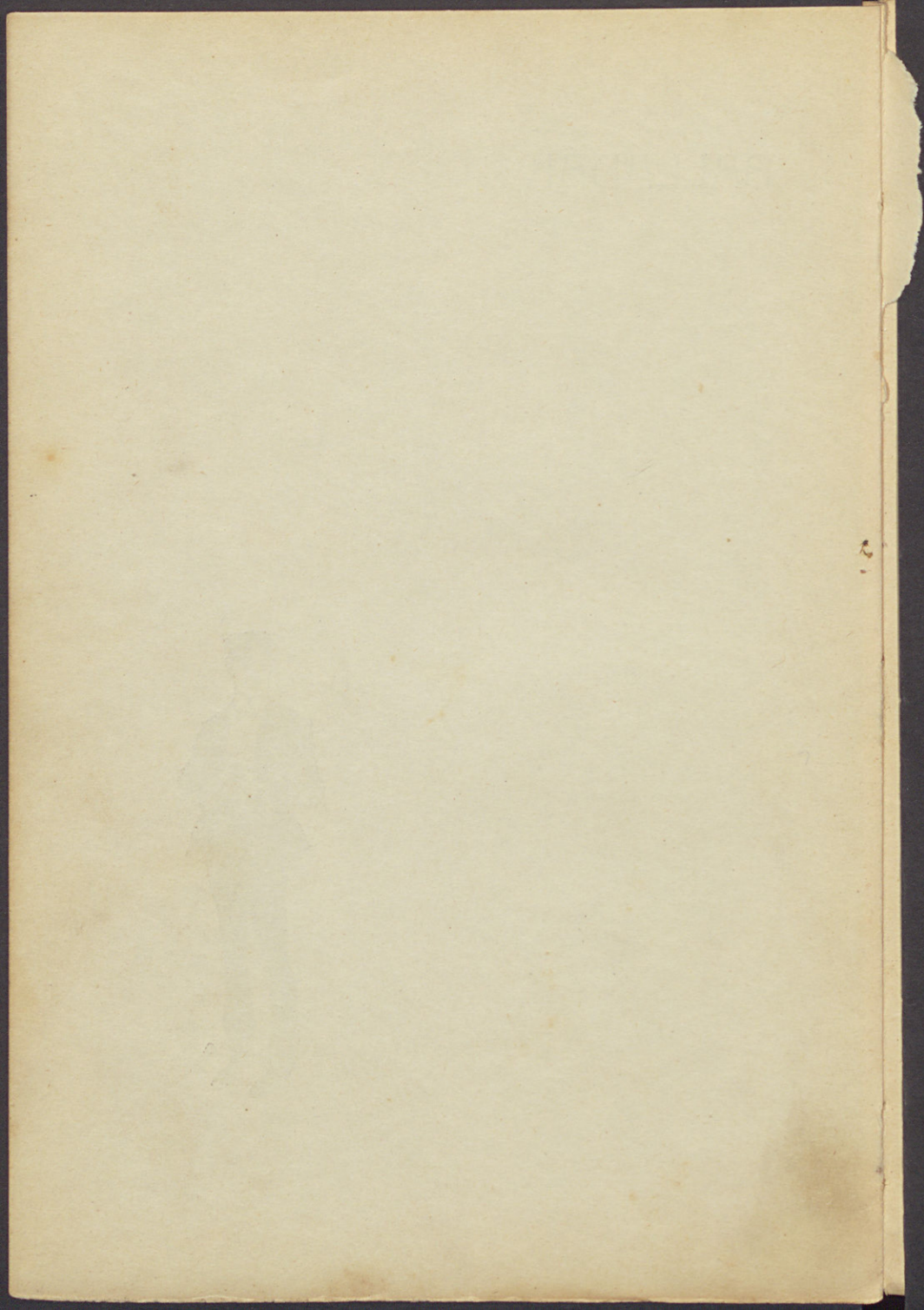
Szövegét KÖVÁRY GYULA
Zenéjét HETÉNYI-HEIDLBERG ALBERT

BALLADÁK

Hosszú, sötét urak
Beszédet mondanak,
Zöld lombosítór alá
Más jót is hordanak,
Főhelyre ültetik,
Dicsérik, éltetik,
S nehéz nagy ünnepén
Sír és mosolyg szegény
Cseresnyés Mária.

Az ablaka alatt,
Mikor az est leszáll,
A munkás-zenekar
Sok szép dalt muzsikál.
Óh, jószág istene,
Őnéki és zene!
El sem hiszed talán,
Szegény öreg leány,
Cseresnyés Mária.

Bánja is ő a nagy
Írást és aranyat,
De az a muzsika
Az ablaka alatt . . .
Nem így képzelte tán
Valaha, hajdanán,
De nincs egy szava sem,
Csak sír keservesen
Cseresnyés Mária.

MÁRIA

Doktor Schwarznál volt cseléd
Mária,
Róla szól a versszöveg
És hozzá az ária.
Ment a boltba Marika,
Arra jött egy paripa,
A paripán egy huszár, egy huszár,
Akit szeretni muszáj.

Megszerette a huszárt
Mária,
Azóta a kapuban
Kellett reá várnia.
Várta, várta Marika,
Egyszer csak a paripa
A huszárral megszökött, megszökött.
Két szemébe köny szökött.

Hullatgatta könyeit
Mária.
— Elemészttem magamat,
Szólt a szegény pária.
Sírva ment a boltba át,
Sírva kért bűdös gyufát ;
Mint olvasta regényben, regényben :
Föloldotta edényben.

Megitta az oldatot
Mária,
A kapuban elegáns
Mentőkocsi várja.
A Rókusból temették,
Friss Újságba betették
Halálát és életét :
Gyufát ivott egy cseléd.

Szövegét LOVÁSZY KÁROLY
Zenéjét REINITZ BÉLA

A KRAJCZÁRKA

— Németből —

Anyjától a gyermek krajczárt kapott:
Menj templomba s ezt a perselybe dobod!
Onnan a gyermek surranva kijő
S a krajczárt magának tartja meg ő.
És otthon titokban előveszi,
Forgatja kezébe, nézegeti,
Egyszer csak a pénz a földre hull
S egy eldugott kis hasadékba gurul,
Száll, száll az idő s egy hajnalon
A kis fiu fekszik ravatalon.
És illatot ont, ha az este leszáll
A sirján nyiló rózsaszál.
Még sir, zokog anyja, még kesereg
S kondul a toronyban éjfelet.
Elhangzik ütése, kigyul az ég,
Dicsőült fényben áll a vidék.
Nesz támad s im, megnyil a föld
Kilép a gyermek, a szél süvölt,

A halott fiucska hazasuhan
S keres kutat otthon szomoruan.
És ás és kapar és sir azután:
A krajczárkám! A krajczárkám!
Hajnalban a gyermek halkán elosont,
Fölkél az anya, fölkelti a gond
S im látja, ahol a hold besüt,
Egy kis maszatos krajczárka feküdt.
Az anya, alighogy megviradott,
Perselybe dobja a pénzdarabot
S e szent órában a gyermek lelke
A siri nyugalmat végre meglelte.

HERVAY FRIGYES

A GÚNÁR

— Népballada —

Kihajtottam ludaimat, ludas parlagra,
Utánam jött bíró fia egy pizskafával,
Addig hajtá, hajjigálá, agyonhajítá,
Elüljáró, szépenszóló, gangos gunárom.

Isten jó nap, bíró uram, a kend házában . . .
Fogadj Isten, szép llona, az én házamban,
Mért jöttél te, szép llona, az én házamba?
Azért jöttem, bíró uram, a kend házába,
Kihajtottam ludaimat, ludas parlagra,
Utána ment kelmed fia, egy pizskafával . . .
Addig hajtá, hajjigálá, agyonhajítá,
Elüljáró, szépenszóló, gangos gunárom.

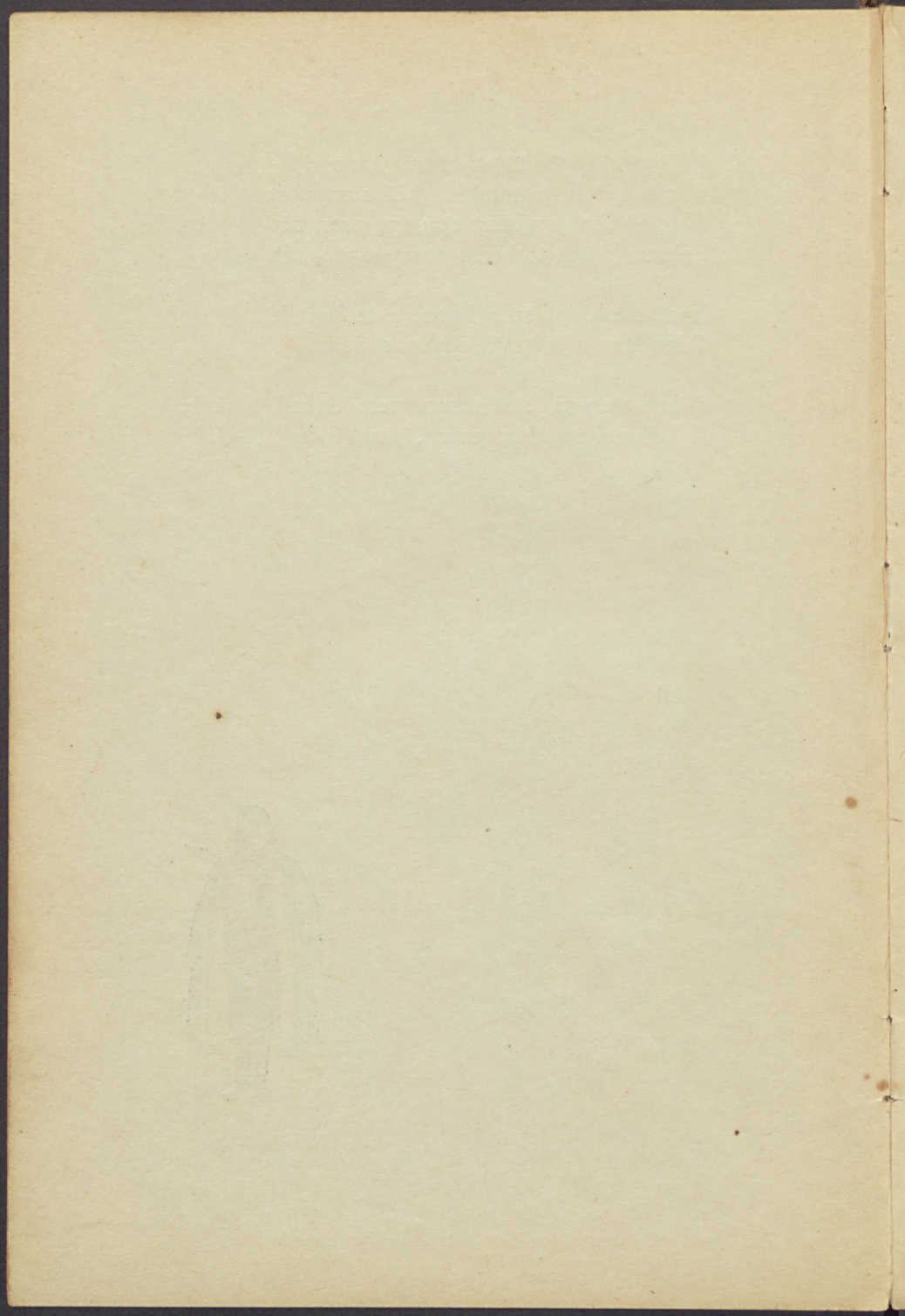
Mit kérnél te, szép llona, a te ludadért?
Azt kívánom, bíró uram, szép gunáromért,

A lábaért, a kettőért, arany kanalat —
A szárnyáért, a kettőért, két aranytálat —
A fejéért, a nyakáért egy-egy aranyat —
Szépen kiáltó torkáért arany trombitát —

Nem adok én, szép llona, a te ludadért,
Odaadom a fiamat, legyen a tiéd.

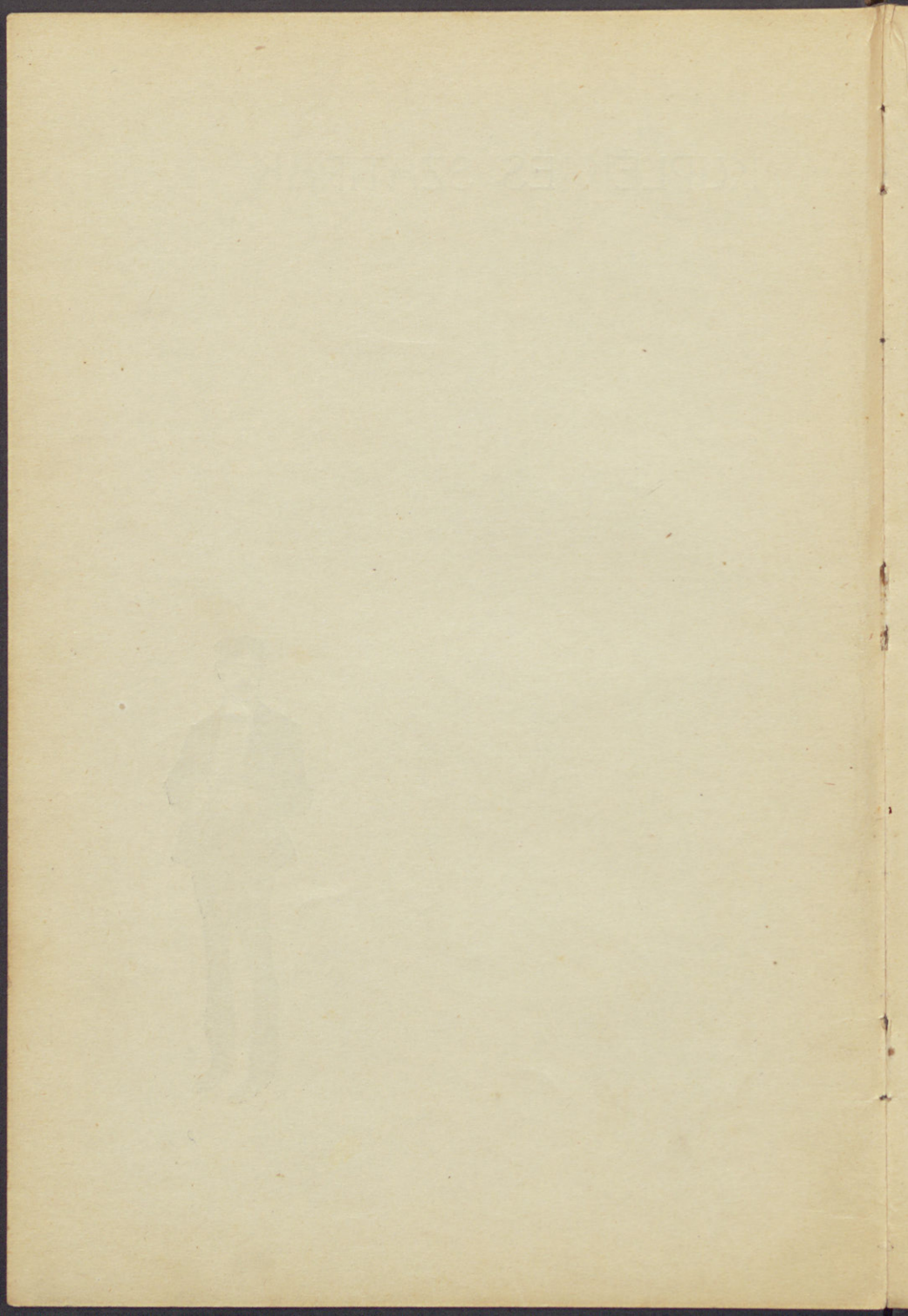
A kell nekem, bíró uram, nem is kell egyéb.
A kell nekem, bíró uram, nem is kell egyéb.

KUPLÉK ÉS SZATIRÁK

AZ ESERNYŐ

Nemrég egy súlyos pillanatban,
Magamhoz egy tanárt hívtam:
Hogy itt mi fáj, hogy itt mi szúr,
No nézze meg professzor úr!
Ő idenéz, ő odanéz
S azt mondja: Semmi az egész,
De óvatosságból, barátom,
A hasát mégis föl kell vágnom!
Az ingujját feltúrte rögtön
És vágni kezdett a kegyetlen, —
Sokat nevettem életemben,
De így még sohasem nevettem.

És vágni kezdett jobbra-balra,
Aztán, no aztán összevarrta,
Majd a tanár úr, a derék,
Föltette a cilinderét.
Fölhúzta mindkét keztyűjét
És tanakodva nézett szét

S az esernyőjét, oh a bamba!
Bent felejtette a hasamba.
Én láttam, mikor beletette,
De azért sem figyelmeztettem,
Sokat nevettem életemben,
De így még sohasem nevettem.

Mikor fizetni kelle, lám-lám,
Az ernyő rajta volt a számlán,
Az ára ötven korona
S én nem nyithatom ki soha.
Ezerszázötven koronát
Nyujtottam a tanárnak át,
Azaz hogy pardon, jó előre,
Levontam husz fillért belőle.
Ez jár nekem, mint ruhatárnak,
Ezt a tanárral megérttettem,
Sokat nevettem életemben,
De így még sohasem nevettem!

Szövegét HELTAI JENŐ
Zenéjét SZIRMAI ALBERT

AZ UDVARI FOGAT

Reggel, délben, vagy éppen este,
Ha átvágyik Budáról Pestre,
A fenség befogat.
A lánczhidon átgurul lágyan,
S megjelen a Fürdő-utcában
Az udvari fogat.

Két ló szállítja tisztelettel,
Megáll s bámulja minden ember
A kocsit s a lovat,
Valóságos kordont csinálunk,
Olyan szenzáció minálunk
Az udvari fogat.

Bécsnek, Berlinnek, vagy Londonnak
Lovai sok ily hintót vonnak,
Itt több a tisztelet,
Vannak itt szépen zálogházak,
Mentőkocsik, de nincs csupán csak
Egy udvari fogat.

A cseh kocsis is nagyon henczeg,
Mintha ő volna a főherczeg,
Gőgösen pattogat,
Oh nem nagy baj, ha nem vigyázol,
Boldog lehetsz, ha tán elgázol
Az udvari fogat.

A pisze kocsis, hogyha köpköd,
S ami a lovak után röpköd,
Tisztelettel fogadd,
A legmagasabb helyről szállt le,
Oh éljen, vivát, Gott erhalte
Az udvari fogat.

Ülnek benne rendesen hárman
És nézzük őket télben, nyárban
S közös a gondolat,
Ha egy szép asszony ülne benne,
Mégis szimpátikusabb lenne
Az udvari fogat.

Szövegét SZÉP ERNŐ
Zenéjét HETÉNYI-HEIDLBERG ALBERT

AZ UNTERKANONÉR

Cseléd vagyok, szobaleány,
Harmincz kroncsi a bérem, a bérem,
Hat korona vacsorapénz,
Ennyivel én beérem, beérem,
Pukkasztom a naccságámat,
Húsz koronát ez is ér,
De van nekem egy babám is,
Aki Unterkanonér.

Hogyha reggel takarítok,
Az ablakon kinézek, kinézek,
Gyakorlatra arra mennek
Olyankor a tűzerek, tűzerek.
Haptákat fuj a hornista,
A szívembe száll a vér,
Felmosolyog az ágyúró!
A fess Unterkanonér.

Örömömben vikszeléskor
Én macsicsot vikszelek, vikszelek,
Pár nipptárgyat összetörök,
Hogy a fene egye meg, egye meg!

A naccsága kékül, sárgúl,
Ordít, felmondást igér,
Mindez éretted történik,
Te szép Unterkanonér.

És ha itt van a vasárnap,
A ligetbe kimegyünk, kimegyünk,
Műszinkörbe, varitéba,
Ringlispilre fölme gyünk, beme gyünk.
Addig forgunk, forgolódunk,
Mig az este el nem ér,
Osz t elme gyünk a sűrűbe
Én s az Unterkanonér.

Messziről a banda játszik
S odafönn a csillagok, csillagok,
Mint rétesben a mazsola,
A ligetre mosolyog, mosolyog.
Megülünk egy bokor alján,
Én se szólok, ő se kér
S mégis tudom, hogy mit akar,
Jaj, az Unterkanonér.

Reggeltájban hazamenek,
A naccsága fönn van már, fönn van már,
Kezében a cselédkönyvvvel
Az ajtóban engem vár, engem vár.
— Züllött perszón, be se gyűjjön,
Ott a könyve, itt a bér! . . .
Épp akkor megy gyakorlatra
Lenn, az Unterkanonér,

Szövegét PÁSZTOR ÁRPÁD
Zenéjét HETÉNYI-HEIDLBERG ALBERT

AZ ÖNGYILKOS

Egy gavallér kinn a ligetben
Ma felakasztotta magát,
Mert a leány, akit imádott
Gazdagabb vőlegényt talált.
Egy öreg úr vetődött arra,
Mikor ott függött már a fán . . .
„Megyek — így szólt — a rendőrségre,
Szegény fiú még él talán.“

Sietve ment a kapitányhoz
S elmondta az ügyet neki —
„Kinn a ligetben lóg egy ember,
A szél nagy vígan lengeti.
Amikor épen arra jártam,
Sajnos, ott függött már a fán,
Le kéne vágni, kapitány úr,
Szegény fiú, még él talán!“

A kapitány úr megpödrölte
A bajuszát és így beszélt:
„Hogy embertársunk megsegítsük,
E feladat, hitemre, szép.

De énelem hiába közli,
Az ügy nem tartozik reám,
Siessen a fogalmazóhoz,
Szegény fiú, még él talán!”

A fogalmazó megpödörte
A bajuszát és így beszélt:
„A baleset szomorú hírét
Vigyék azonnal szerteszt.
Jöjjön a város ifja, vénje,
Apraja, nagyja, fiú, lány . . .
Gyorsan levágjuk, közös erővel,
Szegény fiú, még él talán!”

Mikor kiérték a ligetbe,
Szelíden tündökölt a hold.
A gavallért hamar levágták,
De az, szegény, már halva volt.
A puha füre lefektették
S egy öreg úr így szólt: „No lám!
Valaki orvosért szaladjon,
Szegény fiú, még él talán!”

A jó barátok odagyültek
És azt susogták: „Mily szamar!”
A kedvese ráborult sírva:
„Volnék csak én is halva már!”
A lány családja ennyit szólt csak:
„Sajnos, erről nem tehetünk . . .
Osztozkodjunk meg a kötélén,
Ez szerencsét hoz majd nekünk!”

Szövegét HELTAI JENŐ
Zenéjét SZIRMAI ALBERT

OH TIPEGŐ KIS MÉDIK

Egy öreg úrról szól ez a dalom,
A kicsi nőket szerette nagyon.
Nem lelkesült ő sem zenén se versen,
Nem izgatta se kártya, se lóverseny.
Nem járt koncertbe, nem járt színházba,
Ott ült ő folyton a kávéházba,
A tágas tükörablak előtt,
S nézte csak nézte, nézte csak nézte,
A sok sétáló, kicsike nőt:

Oh médik, oh médik,
Oh tipegő kis médik,
A szívem, a szívem,
A szívem összetépik,
Ez a piczike, ez a Miczike
Ez a kis fruska, ez az Irmuska,
Ez a kis pöszi, ez itt a Bözsi.
Mennyi kis lányka,
Az egész korzón végig,
Oh médik, oh médik,
Oh tipegő kis médik.

De egyszer ő is beteg lett, beteg,
S a professzorok sorra jöttek ;
Megkopogtatták, mind nagy képet vágott,
S rendeltek néki sok orvosságot.
S ő csak mosolygón a fejét rázta !
Vigyenek vissza a kávéházba
Hadd ülök ottan, mint az előtt,
S nézzem, csak nézzem, nézzem, csak nézzem,
A sok sétáló kicsike nőt :

Oh médik, oh médik,
Oh tipegő kis médik,
A szivem, a szivem,
A szivem értük ég itt.
Ez a piczike, ez a Miczike,
Ez a kis fruska, ez az Irmuska,
Ez a kis pöszi, ez itt a Bözsi.
Mennyi kis lányka,
Az egész korzón végig !
Oh médik, oh médik,
Oh tipegő kis médik.

Egy napon meghalt s lelke égbe szállt,
Az úr mosolygott, hogy előtte állt.
A nőt szeretted, szeretted a szépet,
Néked adom az örök üdvösséget.
De az öreg busan felelte :
Beülnék inkább a fellegekbe,
Egy kicsi felhőnyilas előtt,
Nézni, csak nézni, nézni, csak nézni,
A lent sétáló, sok kicsi nőt !

Oh médik, oh médik,
Oh tipegő kis médik,

A szivem, a szivem,
Tiétek örökéig.
Ez a piczike, ez a Miczike,
Ez a kis fruska, ez az Irmuska,
Ez a kis pöszi, ez itt a Bözsi.
Tán nem is sejtik,
Hogy az égből is nézik!
Oh médik, oh médik,
Oh tipegő kis médik.

Szövegét NAGY ENDRE
Zenéjét NÁDOR MIHÁLY

ABBÁZIÁBA

Ha Pesten már a nyár nagyon galád,
Bepakkol tiz kofferbe a család
S elvánszorog, mint a divat kívánja,
Abbáziába.

Ott a Lipótváros meg a Teréz,
Oda megy Pest, mikor nyáron kivész,
Ott van minden hordár és minden bába
Abbáziába,
Abbáziába.

A strandon ott izzad tout Budapest,
Alsózni a papa még itt se rest,
Míg a mama a vízbe nem czibálja
Abbáziába!

S szól mindenütt a panasz, a vita,
Hogy itt mindenki izraelita,
Zsidó a pápa és zsidó a czápa
Abbáziába,
Abbáziába.

Az Adriában így cseveg a hab :
Nini, megint itt uszkál a Jakab
S Aliz is fürdik, mert ott szép a lába,
Abbáziába.
Pick úrnak ismét két tyúkszeme nőt,
Azokkal is gusztálja most a nőt
S belemarkol a hölgyek vádlijába
Abbáziába.
Abbáziába,

A szép asszony nem fürdik egyedül
S a szegény férj már régen Pesten ül
S gyönyörködik jövőre kis fiába
Abbáziába!
Hogy ismeretlen tettes az atya,
A balga férj ezt sose tudhatja,
De gyarapodik Izrael, hiába,
Abbáziába,
Abbáziába!

Szövegét SZÉP ERNŐ
Zenéjét SZIRMAI ALBERT

A KÉT EGÉR

E kis történet nem ledér.
Cini cini cini cini cin,
A hőse két apró egér
Cini cini cini cini cin.
A színhelye egy lányszoba,
Nem ment be férfi még oda,
Csupán az apró hímegér,
Kiről történetem regél,
Egy cini cini cini cini cin.

Egy éjjel úgy éjfél után —
Cini cini cini cini cin,
Szunnyadt habvankosán a lány
Cini cini cini cini cin,
Lyukas volt lenn a falszegély
Abban lakott a két egér.
S hogy éjfelet kongott, a hím
Kenyérkeresni indul, im
A cini cini cini cini cin.

Hogyan, miképen, mily uton,
Cini cini cini cini cin,
Ő tudja, én már nem tudom
Cini cini cini cini cin,
A hímegér futott, futott,
Az édes ágyra feljutott.
A lányka föleszmél, sikolt:
— „Jaj, Istenem, hát ez mi volt?“
Egy cini cini cini cini cin.

A hímegér egy percz alatt —
Cini cini cini cini cin,
Százszor fel és alá szaladt
Cini cini cini cini cin,
Nem épen a paplan felett
Gyorsan bejárt minden helyet,
S ah, minden, minden oly fehér
S mert nincsen fából az egér . . .
Hát cini cini cini cini cin.

Hogy szerelmes lett, érthető —
Cini cini cini cini cin,
Szerelme perczről-perczre nő.
Cini cini cini cini cin,
A zajra odvából kijő,
A párja, az egérke nő,
Megsejti rögtön, hogy mi van,
Az ágyra ő is felrohan
És cini cini cini cini cin.

Sikolt a lány: Jézus, segélj!
Cini cini cini cini cin,
Jaj Istenkém, még egy egér —
Cini cini cini cini cin,

S párjának szól a nőgér:
„Gyalázatos, hűtlen, ledér!
E szende lányt elcsábítod?
Jösz, vagy válópert indítok,
Te cini cini cini cini cin.“

Fülönfogá a hűtelent,
Cini cini cini cini cin,
Ki béketúrón véle ment — —
Cini cini cini cini cin,
S reggelre még a nap se kél
Kiköltözött a két egér.
Reggel pirulva szólt a lány:
„Be furcsa, álom volt csupán — — —“
Egy cini cini cini cini,
Két cini cini cini cini,
Cini cini cini cini cin.

A MUZI

Amikor a mozi Pesten
Nem volt még oly divatos
És az utczán lóvonat járt,
Nem a fürge villamos:
Bertához egy gimnazista
Igy szólt: nyujtson ah, reményt,
Jöjjön el a muzeumba
Nézni, nézni,
Nézni ásványgyűjteményt.
S mert a hangja lágy volt, mint a muzsika
Berta elment a nemzeti muziba
S mert a hangja lágy volt, mint a muzsika,
Berta elment a nemzeti muzi-muzi-muziba.

Nézték nagy szakértelemmel,
Mind, amit csak látni ott,
Kvarczot, kalczitot, bazaltot,
Mészkövet és gránitot.
Ám egyszer csak fölhevülten
Szól az urfi: maga vad!
Hisz a kiállított tárgyhoz
Nyulni, nyulni,
Nyulni kérem nem szabad!
De az urfi már nem hagyja annyiba,
Nem azért jött a nemzeti muziba,
De az urfi már nem hagyja annyiba,
Nem azért jött művelődni a nemzeti muziba.

Öreg honvéd meg se látja
Sem a fiut, sem a lányt,
Kik most szerelmi zománczcal,
Vonják be a tudományt.
Csók, ha csattan, megriadtan
Néz az űr, de mitse lát,
Míg a termen forró lázas
Soha, soha,
Sóhajtások szállnak át.
Öreg honvéd nem figyelt a puszira,
Mert csak mindig bóbiskolt a muziba,
Öreg honvéd nem figyelt a puszira,
Kár hogy mindig hortyo-hortyo-hortyogott a muziba.

És azóta, hogyha nyitva
A természetrajzi tár,
Berta és a gimnazista
Művelődni odajár.

Természetben bűvárkodni
lly sokat, az nagy hiba,
Tanu rá a születési
Stati, stati,
Kedvező statisztika.
Igy van az, ha, így van az, ha egy liba
Sokat jár a muzi-muzi-muziba,
Igy van az ha, így van az, ha egy liba,
Sokat jár a muzi-muzi-, a nemzeti muziba.

Szövegét HERVAY FRIGYES
Zenéjét KÁLMÁN IMRE

KARÁCSONYI ÉNEK

Szép angyalkák tánczra kelnek,
Szeretetről énekelnek,
Bezengik az egész léget, — jaj!
S hirdetnek a pesti czégek —
Karácsony, karácsony!
Megüt a guta, kéremaláson!

Kis Jézuska folyó hóban
Megszületik a jászolban,
Maczerál a feleségem, — jaj!
Selyem zsüpont vegyél nékem, —
Karácsony, karácsony!
Megüt a guta, kéremaláson!

Sógoromnak tajtékszipkát,
Apósomnak téli sipkát.
Mind, mind ajándékra várnak, — jaj!
Az istenit a világnak!
Karácsony, karácsony!
Megüt a guta, kéremaláson!

Bőg a fiam, bőg a lányom,
A szakácsném, szobalányom.
Kis Jézuska, Betlehemben, — jaj!
Egy vas sem maradt zsebemben, —
Karácsony, karácsony!
Megüt a guta, kéremaláson!

Uramisten, szent megváltóm,
Hogy fizessem ki a váltóm?
Karácsonyfát venni holnap, — jaj!
Mért is születtem zsidónak?
Karácsony, karácsony!
Megüt a guta, kéremaláson!

Nem telik már több ajándék,
De van bennem egy jó szándék,
Felkötöm magam, én árva, — jaj!
A drága karácsonyfára!
Karácsony, karácsony!
Megüt a guta, kéremaláson!

Szövegét SZÉP ERNŐ
Zenéjét HETÉNYI-HEIDLBERG ALBERT

A FALUSI KIS LÁNY PESTEN

Az este jöttem Soroksárról,
Természetesen hogy gyalog,
Most legelőször vagyok itten
És piros almát árulok.
Az édsanyámnak megígértem,
Hogy magam itt jól viselem
És kerülöm a katonákat,
Ha szóba állanak velem.
A mint a pesti vámhoz értem,
Ott a fináncz már jött elébem:
Csók nélkül a gyalgom be nem mész, —
Igy szólt a pénzügyőri szemlész.
Hallgattam a szavára én,
Én ostoba, én ostoba,
De megvigasztal az a tény,
Hogy fináncz volt s nem katona.

Elmúlt a pénzügyőri szemle
És hogy tovább lejtettem én,
Már újra egy katonaféle
Nyájas mosolylyal jött felém.

Fején sisak, az oldalán kard,
Nyakán ezüsből volt a szám,
„Ez katona“, — mondok magamba,
Pedig hát rendőr volt csupán.
Míg a ruháját megcsodáltam,
Megcsípte nyájasan a vállam:
„A csókod édes, adj belőle!“ —
Így szólt a pesti rendnek őre.
Hallgattam a szavára én,
Én ostoba, én ostoba,
De megvigasztal az a tény,
Hogy rendőr volt s nem katona.

Ahogy mindég beljebb kerültem,
Jött sorra még nem egy, de húszt,
Ezüstsujtásos pompfüvéber,
Villamvasuti kalauz.
Bankszolga, postás és tűzoltó
És vígszínházi jegyszedő,
Lifteslegény egy nagy hotelből
És automobilvezető.
Ez így ment folyton, szakadatlan,
Ők csókot kértek, én meg adtam.
Majd az anyámnak elmesélem,
Hogy semmitől azért ne féljen!
Hallgattam a szavára én,
Én ostoba, én ostoba,
De megvigasztal az a tény,
Hogy minden volt, de nem volt
[katona.

Szövegét HELTAI JENŐ
Zenéjét SZIRMAI ALBERT

TAVASZI HANGULATOK

Kinyíltak a rétek
S a zöld főzelékek,
Agyó neked, téli szezon!
Szinházat, koncertet
A nap tova kerget,
A téli kabát se rezon.
Tehát levettem
Prémes toalettem,
De könnyeket nem hullatok,
Vesz ujat a férjem,
Ezek, ő úgy éljen,
A tavaszi hangulatok.

Új kalap, új blúzok,
Új szoknyát is húzok
S kell még ezer ez meg amaz,
Kell könnyü felöltő,
Jól mondja a költő,
Hogy hej csodaszép a tavasz!

De férjem, a balga,
A számlát sokalja
És ordít, hogy: megpukkadok!
Hát ezért kerestem?
Igy néznek ki Pesten
A tavaszi hangulatok!

Nekem kiabálhat,
Akár egy vadállat,
Majd szépen ordít énvelem!
Fiakkerbe ülök,
A zöldbe repülök,
Ha elfog a gerjedelem.
Egy ifju van vélem,
Ez soha sincs télen,
De tavasszal így mulatok
S ki felelős értem,
Ha megcsalom férjem?
— A tavaszi hangulatok.

Szövegét HERVAY FRIGYES
Zenéjét NÁDOR MIHÁLY

A SZOBAÚR

Nem lakom saját palotámban,
Van ellenben albérletem ;
Keskeny, de szűk, sötét, de nedves,
De mindent összevéve kedves.
Van kasztnim, tükröm, ablakom,
Ha koplalnék is, jól lakom,
Kiszolgálnak hibátlanúl,
Azt mondják : finom szobaúr !

Van négy gallérom, két manzsettám,
És sosem szerzek egyebet tán,
De mégis élek boldogúl,
Pedig dehogy vagyok nagy úr,
Se hőstenor, se trubadúr,
Csak szobaúr, csak szobaúr.

A háziasszony mindig özvegy,
Máshoz nem költöztem be még
S így nem találja különösnek,
Ha szivem lobban s gyorsan ég.
Vigasztalom s ha jó az éjjel,
Én fönn virrasztok szenvedélylél,
A háziasszonyom rebeg:
Jaj szent atyám kísértetek!
Aztán félelme elvonúl
S így sóhajt: Ah, a szobaúr!

Van négy gallérom, két manzsettám
És sosem szerzek egyebet tán,
De mégis élek boldogúl
Pedig dehogy vagyok nagy úr,
Se hőstenor, se trubadúr,
Csak szobaúr, csak szobaúr!

A szomszédokkal általában
Szintén jó viszonyt ápolok,
Ha egy-egy csinos szobalány van,
Údvarlok én hol itt, hol ott.
Az ablak nyitva, jó az éjjel,
Én fenn virrasztok szenvedélylél,
Az édes lányka felriad:
Az Istenért, ne! . . . Nem szabad! . . .
Utóbb a hangja elcsitúl

S csak így szól: Menjen, szobaúr!
Van négy gallérom, két manzsettám
És sosem szerzek egyebet tán,
De mégis élek boldogúl
Pedig dehogy vagyok nagy úr,
Se hőstenor, se trubadúr,
Csak szobaúr, csak szobaúr.

De haj, csak elsejéig állom
Az én dicső albérletem,
A hónap elsejét utálom,
A lakbért direkt megvetem!
Ha ultimón leszál az éjjel,
Én fenn virrasztok szenvedélylyel,
Feltűnés nélkül megyek és
Mellőzlek téged: fizetés!
S szólnak másnap hajnalba: Pfuj!
Egy közönséges szobaúr.

Van négy gallérom, két manzsettám
És sosem szerzek egyebet tán,
De mégis élek boldogúl,
Pedig dehogy vagyok nagy úr,
Se hőstenor, se trubadúr,
Csak szobaúr, csak szobaúr.

Szövegét GÁBOR ANDOR
Zenéjét HETÉNYI-HEIDLBERG ALBERT

A FÉRJEK VONATA

Fürdőhelyt a sok menyecske,
Búsan, szenvedőn üdül,
Ám vidám lesz szombat este,
Ha a férj vonatra ül.
S elsőrangú gőzerővel
Hitvese felé robot,
Mint a hősök hőse jő el
És ilyenkor boldogok
    Bicske, Besnyő és Tata
    Tatata, tatata,
    Jön a férjek vonata,
    Natata, natata.
    Tátralomnicz és Siófok
    Visszhangoz sok édes csókot,
    Tatata, tatata,
    Jön a férjek vonata.

Móricz, Pista, Náczi, János,
Megrakodva jönnek ők,
A boldogság általános,
Hogy csipognak most a nők!

Ekkor minden férj oly édes,
Csupa máz és csupa méz
S minden asszony tisztességes,
Tanu erre az egész
Bicske, Besnyő és Tata,
Tatata, tatata,
Itt a férjek vonata,
Natata, natata.
Ilyenkor az udvarlónak
Azt üzenik: jöjjön holnap!
Tatata, tatata,
Itt a férjek vonata.

A családi pásztoróra
Kurta üdve véget ér,
Hétfő reggel virradóra
Pestre visszamén a férj.
Hitvesének férji csókot
Majd csak hat nap mulva hoz,
Szombat este szörnyen boldog,
Hétfő reggel bánatos.

Panni, Jutka és Kata
Katata, Katata,
Megy a férjek vonata,
Natata, natata.
S megint jön az udvarlóé,
— E menetrend vajjon jó-é? —
Tatata, tatata,
Megy a férjek vonata!

Szövegét HELTAI JENŐ
Zenéjét SZIRMAI ALBERT

A VÁNDORLÓ BABA

A káplár úr, kitől minden közember
Reszket s már messziről köszönt ha lát,
Hogy kilépett szobájából egy reggel,
Az ajtóban egy csecsemőt talált.
A káplár úr bambán reája bámul,
S a babus rámereszi a szemit.
S a káplár úr kikelve önmagából,
Szól: Tyű, gyerek. Az apád istenit!
Vajjon ki tette ezt ide?
Talán a kövér Lizike?
Vagy tán a barna Fáni?
Nehéz kitalálni . . .
A sok leány közül melyik?
Törje a hadnagy a fejit!

A pólyásbabát elhelyezte szépen
A hadnagy úrnak ajtaja megett,
A hadnagy úr nagy Donszivány volt kérem,
Öt percz alatt minden szivet bevett,

Álmosan néz ki, szeme csukva félig,
Az ajtajában sír egy csecsemő.
A hadnagy úr dühösen nézi végig,
És azt mormogja: Donnerwetter, ő!
Vajjon ki tette ezt ide?
Talán a kicsi Esztike?
Vagy a Gräfin von N. N.
Ich will Sie nicht nennen . . .
Kinél történt e vis major?
Törje fejét a Herr Major!

A kis babuska ott sír keservesen
Az őrnagy úrnak ajtaja megett.
Az őrnagy úr már feleséges ember
S zsenáns neki az eset szerfelett!
Már úgy véli, hogy hasonlít is rája,
Különösen a szem, az orr s a fej . . .
Majd néki is szitokra áll a szája,
És így kiált: Das ist 'ne Schlamperei!
Vajjon ki tette ezt ide?
A Zsazsa vagy a Klárie-e?
A Vanna vagy a Monna?
Vagy más primadonna?
De mit törjem a fejem én?
A generális agglégény!

A kis babuska vándorol tovább hát . . .
S a hogy kilép a generális úr,
Nem érti meg sehogysem azt, amit lát,
Egyideig csak nézi szótlanul,
Lelkén végigrezg sok emlék a multból,
A Gizi, Lizi, meg a kis Zsanet,

És ősz haját végigsimitva dudol,
Búsan mosolygva: Oh das wäre nett!
Vajjon ki jutott eszibe?
A Gizike? a Lizike?
A Sári vagy a Klári?
Nehéz kitalálni . . .
Tán egy köztük, tán mindegyik?
És búsan lehajtja fejét . . .

Szövegét DRÉGELY GÁBOR
Zenéjét HETÉNYI-HEIDLBURG ALBERT

A KIVÁNDORLÓ

(Elegáns utazóruhában, batyuval a hátán és egy nagy vándorbottal a kezében.)

Isten veled hazám, bátrak hazája,
Isten veled te völgy, ti zöld hegyek!
Én most kivándorlok Amerikába,
Ha nem igaz, juhászkutya legyek.
Kezemben ime a vándorbot,
Itt a batyum, én kivándorlok.
De ne szánjanak, hogy figyelmem
Amerikára terelem,
A nőülés vezet ki engem, —
Vagy mondjuk így: a szerelem.

S most jön a kuplé kis refrénje:
Leszek egy Vanderbilt-lány férje,
Elmegy a gróf Vanderbilthez
És Vanderbilt mondja: gilt!
És a grófnak kell Van-derbilt,
Mert neki — nincs-derbilt.

Első osztályon vándorlok ki, kérem,
Nem harmadikon, ahol béresem,
Hogy hol lakik Vanderbilt e vidéken,
Egy hordártól ott majd megkérdezem.
S lecsapok ottan, mint egy kánya,
Van-e egy eladó leánya?
A czimeremet jól megnézik,
Az orromat s amit lehet, —
Az ő lányuk az eladólány
És ők vesznek meg engemet.

S most jön a kuplé kis refrénje:
Leszek egy Vanderbilt-lány férje,
Elmegy a gróf Vanderbilthez
És Vanderbilt mondja: gilt!
És a grófnak kell Van-derbilt,
Mert neki — nincs-derbilt.

Igy nőszül meg a magyar mágnás mostan,
Nem nézi: a lány kövér vagy sovány,
S ha már oltár elé kalauzoltam,
Hát jön a milliárdos hozomány.
Oh nem baj, hogyha a leányka
Siketnéma, púpos vagy sánta,
Egy úr nem ad ily csekélységre,
Ettől nem fáj egy úr feje,
Pénzt hozok e szegény hazába,
Leszek a Vanderbilt veje.

S most jön a kuplé kis refrénje:
Leszek egy Vanderbilt-lány férje,
Elmegy a gróf Vanderbilthez
És Vanderbilt mondja: gilt!
És a grófnak kell Van-derbilt,
Mert neki — nincs-derbilt.

Isten veled hazám, bátrak hazája,
Magyarországot búsan elhagyom,
Megyek munkáért s úszom a dollárba,
Ha visszatérek boldogulva, hon.
Oly boldog lesz az én kis misszem,
Hogy Budapestre őt elviszem,
Ledolgozom a milliókat,
Súgja szívében a remény,
De ha csak lehet, mint egy koffert,
Majd a hajón felejttem én.

S most jön a kuplé kis refrénje:
Leszek egy Vanderbilt-lány férje,
Elmegy a gróf Vanderbilthez,
És Vanderbilt mondja: gilt!
És a grófnak kell Van-derbilt,
Mert neki — nincs-derbilt.

Szövegét SZÉP ERNŐ
Zenéjét HETÉNYI-HEIDLBERG ÁLBERT

A GÉPKOCSI ÉS AZ EKVIPÁZS

— Németből —

Egy fess és karcsú ekvipázs
Egy ház előtt megállt,
Egy automobil arra jött
És epedőn zihált:
Oh légy enyém, szép ekvipázs,
Te gummitalpu nő!
Nézd, izmaimban tűz lakik
És negyven lóerő.
Nem sikkes hely a kocsiszin
S nem elegáns lakás,
Mily puha fészkünk volna az
Automobil-garázs.

Csak mosolygott az ekvipázs
S így szólt a kis hamis:
Hisz ön poczakos, sőt mi több
Alkoholista is.

Mért szidja uraságod itt
A szint, a kocsiszint.
Hisz ön mindennap megiszik
Vagy két vödör benzint.
És végül meg kell vellanom
Bár kissé különös,
Hogy ön — fidonc! — hogy mondjam el,
Ön . . . ön . . . nagyon — bűdös!

Felhördült az automobil,
Elszédült egy kicsit,
Szíven találta ez a szó
A szegény gépkocsit.
Felfordult véle a világ,
Nem birt el ily sebet,
Még egyet-kettőt zakatolt
S a — szive megrepedt.
Fürgén, vígan szökdelt tova
A finom ekvipázs
S egy repedt pneumatikot
Őriz most a garázs.

Szövegét HERVAY FRIGYES
Zenéjét LASZKY BÉLA

DAL A KEFEKÖTŐRŐL

Élt egyszer egy kefekötőmester,
Reggeltől estig keféket kötött
És ő volt a legjózanabb ember
Minden magyar iparosok között.
Szavamra mondhatom, hogy ez tény:
Józan volt és jámbor keresztény;
Nem volt párja a becsületben,
Nem volt hetedhét kerületben,
Ilyen volt a kefekötő,
Ilyen volt a kefekötő.

Folytatta a nehéz iparágat,
S kötötte egymásra a kefét,
Becsülettel eltartotta, szépen
Nejét és tizenhárom gyermekét.
De boldogtalan volt ő, kérem,
Mert hallotta úton-útfélen
A közmondást, amely oly régi
S olyan sok bűt okozott néki:
„Iszik, mint a kefekötő!
Iszik, mint a kefekötő!”

Fájt ez az ő egyszerü lelkének
S elkeseredetten kefekötött
S direkt nem ivott mást, csak egy spricczert,
Pedig azelőtt megivott ötöt.
Gondolt egyet s lett ebből kettő —
S antialkoholista lett ő
S az antialkohol-egyletben,
Ott is hallotta reggel-esten :
„Iszik, mint a kefekötő!
Iszik, mint a kefekötő!“

Szegény ember végleg elbusulva
Búcsút mondott a mesterségének,
Elment egy nap rongyos napszámosnak,
Hogy őt ne csúfolhassa senki meg.
Megtette ő ezt a bolondot
S éheztek otthon a porontyok
És bújában az istenadta
Fejét végül ivásnak adta
S iszik, mint a kefekötő,
S iszik, mint a kefekötő!

Szövegét SZÉP ERNŐ
Zenéjét HETÉNYI-HEIDLBERG ALBERT

A KÖZHUSZÁR

A mezőre ment ki Panni
Szedni rózsát, ibolyát
S hát hall kommandírozgatni:
Jobbra át, meg balra át!
Gyakorlótér, látja félve
S éppen ő feléje tart
Valami katonaféle,
Villog oldalán a kard.
Jaj, ne bántson, jaj be félek!
Panni reszket és zokog,
S szól a vitéz: ugyan kérlek,
Hisz ez katonadolog!
Hogy ki bánt el így ő véle,
Panni azt se tudja már,
Valami katonaféle,
Azt hiszem, hogy közhuszár.

Panni Annie lett idővel
S indokolt az és helyes,
Hogy aki ma kezd a nővel,
Legalább is ezredes.

A jó isten felruházza
A mezők liliomát,
Az ezredes áruházba
Rendel Panninak ruhát.
Oh, de sajnós, meg kell adni,
Koros ember már szegény
S bizony azt sem állíthatni,
Hogy ujoncz a csók terén.
Ezért este hát elvéte,
Néha-néha odajár
Valami katonaféle,
Azt hiszem, hogy közhuszár.

Egyik évre jó a másik,
— Már az élet sorja ez,
Amit senki meg nem másít --
S Annie Anna néni lesz.
S amíg pattog, ég a kályha,
Elmereng emlékein,
Kicsi, szösztke unokája
Lovagol a térdein.
Nagymamám — szól a kíváncsi —
Azt szeretném tudni én,
Ki az a szép szobor bácsi
Ott a kályha tetején.
Nézi, nézi Anna néne,
Nem jól lát a szeme már:
Valami . . . katonaféle . . .
Azt hiszem, hogy közhuszár.

CSIBIKÉM! . . .

Bár hajam már őszbe játszik
Szine hófehérnek látszik
Ám szívemben ég a vágy s a láng még lobbanó!
Elmondtam már egynehánynak,
Szép asszonynak, szép leánynak:
Drága nagysád, szép szívem, ön éppen hozzám való!
Nincsen ugyan alakomban vonzó semmi,
Én már inkább markirozom csak a fiatal . . .
Még is kőből kell az olyan nőnek lenni
Aki nékem ellentáll, ha hallja ezt a dalt:
Te veled csibikém elmennék —
Bergengóczyába! . . .
Gyere hát pipikém, jer, jer, jer,
Nem jössz majd hiába.
Csupa csók, szerelem táncz és bók
Lesz majd ott az élet;
Egyetemet-begyetemet, tenger tánczot
Járok majd tevéled,
Egyetemet-begyetemet, tenger tánczot
Járok majd tevéled!

Van csodás garçon-lakásom
S óriási szaktudásom:
Mint keriti hálójába legyeket a pók!
Szép szavakkal, báj-beszéddel
Nagy kalappal, kis nyakékkal,
Némelyiknek pláne elég néhány buta bók!
S ha nem vált be valamelyik hódításom,
S elhagyatva érzem otthon este magamat
Ilyenkor sincs semmiféle bántódásom:
Meghódítom százhuszkilós gazdasszonyomat.

Te veled csibikém elmennék —
Bergengóczyába! . . .
Gyere hát pipikém, jer, jer, jer,
Nem jössz majd hiába.
Csupa csók, szerelem, táncz és bók,
Lesz majd ott az élet;
Egyetemet-begyetemet, tenger tánczot
Járok majd tevéled,
Egyetemet-begyetemet, tenger tánczot
Járok majd tevéled!

Én is jártam hajdanába'
Kislányokkal óvodába,
Legkomiszabb én voltam a promenádokon;
Nagyhangan járva, kelve,
Hanczurozva, énekelve,
Hej, de nagyon boldog voltam s volt is rá okom:
Valamennyi édes médi mind velem játszott,
Kaptam tőlük czviki-pusztit édeset, sokat . . .
És alkotva körülöttem rózsalánczot
Igy játszottuk a kedves gyermekjátékokat . . .

Te veled csibikém elmennék —
Bergengóczyába! . . .
Gyere hát pipikém, jer, jer, jer,
Nem jössz majd hiába.
Csupa csók, szerelem, táncz és bók,
Lesz majd ott az élet;
Egyetemet-begyetemem, tenger tánczot
Járok majd tevéled,
Egyetemet-begyetemem, tenger-tánczot
Járok majd tevéled!

ZERKOVITZ BÉLA

KOKAS-NÓTA

(Göre Gábor bíró úr nótáiból.)

Szólnak az kokasok, haza kőne mönni,
Tsak a lábam tunnám igenyösen szönni. Kikriki!
Számójjunk, kotsmáros, hol az körétája? [Kikriki!
Irjon föl mindönt a zajtója hátára. Kikriki!
Zajtója hátára.

Látom mán az hajnal piros hasadását:
Igyuk mög sógor a Szent János áldását.

Gondolom, a zanynyuk morog is mán otthon,
No, de majd mögállunk mink is a sarkunkon,
Mögállunk! Kikriki! Kikriki!

Mondja kend nálam vót, én mög: kendnél jártam.
Mondja kend nálam vót, én mög: kendnél jártam.
[Kikriki! Kikriki!

Kedves szép rubintom, tsak hogy rád tanáltam!
Kedves szép rubintom, tsak hogy rád tanáltam!

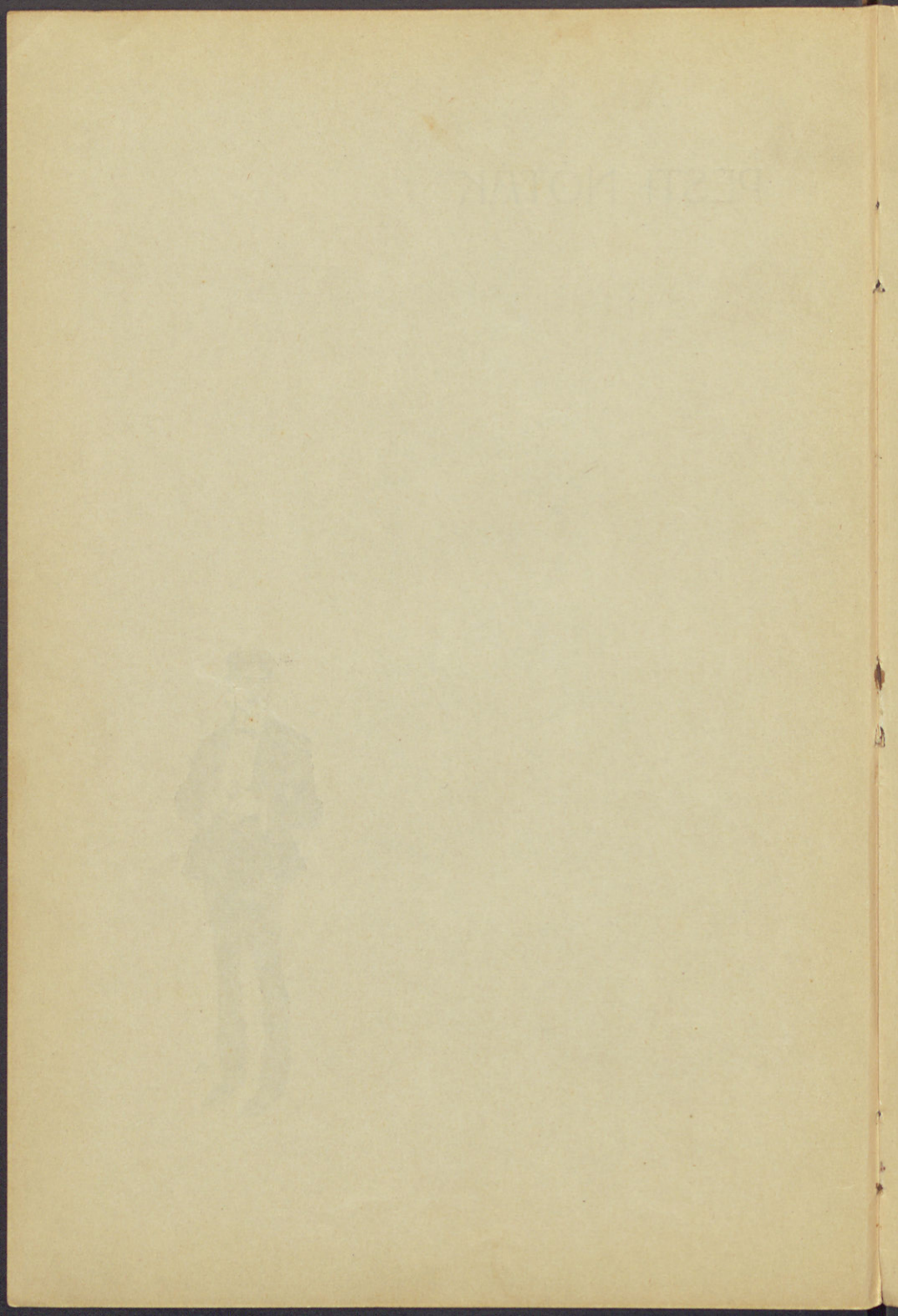

Zenését RÉVY GÉZA

Szövegét GÁRDONYI GÉZA

PESTI NÓTÁK

A PESTI NŐ

Szép időbe, csúf időbe,
Nagy kalapba, kis czipőbe,
Szemlesütve, szívet orzón
Diszeleg a déli korzón
Selyemruha suhog rajta,
Kis fülébe nagy butón —
Élvezettel végig hajtat
A Stefánia-uton.

A pesti, pesti nőnek
Nyomában rózsák nőnek
A nap kisüt, ha jó
A pesti, pesti nő!
Megáll az utcza népe
S kiáltja: Szépek szépe
Csupán a pesti nő!
Csupán a pesti nő!

Este, reggel mindig járkál
Varrónónél, masamódnál,
Ékszerésznél, keztyüboltban,
Máma itt van, holnap ott van,
Füszerüzlet, droguista
S minden egyéb, millió!
Kis kezében hosszú lista:
Örökös kommisszió!

A pesti, pesti nőnek
Nyomában rózsák nőnek
A nap kisüt, ha jó
A pesti, pesti nő!
Megáll az utca népe
S kiáltja; Szépek szépe
Csupán a pesti nő!
Csupán a pesti nő!

Bár sokat jár csöppnyi lába,
Sohse járkál egymagába!
Követik őt ifjak, vének,
Kis legények, nagy legények!
Gimnázisták, büszke dandyk,
Reggel, este, délután,
Mindannyian együtt zengik
Sóhajtozva nagybután:

A pesti, pesti nőnek
Nyomában rózsák nőnek
A nap kisüt, ha jó
A pesti, pesti nő!
Megáll az utca népe
S kiáltja: Szépek szépe
Csupán a pesti nő!
Csupán a pesti nő!

A csudaszép május hóban
Uzsonnáznak a Gerbaudban
S mint a pillék rajzanak be
Esténként a Wampeticsbe.
Ottan zenél az a banda,
Melyet Bachó dirigál,
S az a banda, az a banda
Egyebet sem muzsikál:

A pesti, pesti nőnek
Nyomában rózsák nőnek
A nap kisüt, ha jó
A pesti, pesti nő!
Megáll az utca népe
S kiáltja: Szépek szépe
Csupán a pesti nő!
Csupán a pesti nő!

Pesti nőnek csókos ajka,
Pesti férfi, rajta, rajta!
Kart a karba, jó keményen,
Máskülönben érhet szégyen!
Aki férfi, nem sóvárog,
Ám cselekszik és ölel!

Pesti párok, boldog párok
Csókra, tánczra, dalra fel!
A pesti, pesti nőnek
Nyomában rózsák nőnek
A nap kisüt, ha jó
A pesti, pesti nő!
Megáll az utca népe
S kiáltja: Szépek szépe
Csupán a pesti nő!
Csupán a pesti nő!

Zenéjét és szövegét ZERKOVITZ BÉLA

AZ ASZTFALTBETYÁR

Betyár vagyok budapesti, nem pedig vidéki,
Az asztfalton betyárkodok, az istenit néki!
Bogár Ignác becsületes nevem,
A lapokból ismerik elegen,
Váczi-utczán télen nyáron, az asztfaltot én elállom
És a nőket inzultálok, inzultálok.

Betyár élet, betyár élet, asztfaltbetyár élet,
Meggzólítom, hogyha látom, a fehér cselédet,
Hej, de siker azt nem koszoruzza,
A betyár a rövidebbet huzza,
Hogy ha a nők előtt termék, nem imponál ez a termet,
A gyenge nők pofon vernek, pofon vernek.

Rosszúl megy szegény betyárnak most ezen a téren,
Sulyos testi sértésekkel tele vagyok, kérem.
Ahány nőnek kívánok jó napot
Ugyanannyi nehéz pofont kapok.
Szemem a szikrát úgy hányta, mint a villamos ívlámpa,
Felnyakalt már minden lányka, minden lányka!

Ötvenezer pofont kaptam, kérem szépen máig,
Arczom ezt a mesterséget nem bírja sokáig,
Megdöbbentő, ahogy velünk bánnak,
Kérvényt irok Boda kapitánynak:
Főkapitány úr, esengem, a brutális hölgyek ellen,
A rendőrség védjen engem, védjen engem. —

Szövegét SZÉP ERNŐ
Zenéjét FORRAI OSZKÁR

PALI

Tudják tán, hogy budapesti nyelven
E szó: „Pali“ balekot jelent.
A legnagyobb Pali Budapesten
Ez az ur, ki itt most megjelent.
A kis nőknek ellen sohsem állok,
Odadom utolsó ingemet.
Nagy ökör vagyok, mégis a lányok
Ugy fejnek, akár egy tehenet.
    Akárhova is járok,
    Palinak hívnak engem a lányok
    Pali, Pali, Palikám,
    Fizesd ki a vacsorám!
Hogy szakadjon az orfeum rátok, lányok!
    Akárhová is járok,
    Mégpumpolnak engemet a lányok.
Szerencsepénzt, gardróbpénzt, meg
Kocsipénzt adok.
Pali, Pali vagyok!

Nincsen szebb kert az egész világon,
Mint a télikert, nőekkel tele.
Leányrózsák nyílnak minden ágon
S mindnek én vagyok a gyökere
Gizi, Vali, Stefi, Laczi, Janka,
Kata, Marcsa, nyakamba borul,
Hilda, Klemi, Sári és Aranka
Szerelmesen a zsebembe nyul.

Akárhová is járok,
Palinak hívnak engem a lányok.
Pali, Pali, Palikám,
Fizesd ki a vacsorám!
Hogy szakadjon az orfeum rátok, lányok!
Akárhová is járok,
Mégpumpolnak engemet a lányok.
Szerencsepénzt, gardróbpénzt, meg
Kocsipénzt adok.
Pali, Pali vagyok!

WEINER ISTVÁN

BERGER ZSIGA

A papának, a mamának,
Az egész jour-társaságnak
A kedvence vagyok én:
Berger Zsiga — a bohém!
Aki rám néz, látja menten,
Uri családban születtem,
Mindenem csupa parfóm,
Chevreaux a czipóm . . .
Zsiga, Zsiga, Bergerék Zsigája,
Páratlan az eleganciája,
Nagy az öröm, ha feltűnik, a—a
A Berger Zsiga.   Zsiga,
Zsiga, a Berger Zsiga.

A nőcskéket mind utálom,
Legutolsó ideálom:
Dundi, ott fönt az a nő,
A kinél üzlet a fő . . .
Föllépek a téli kertbe,
Rágyujtok egy cigarettre,
Egy pár italt lenyelek,
Uri módra czekkelek!

Zsiga, Zsiga, Bergerék Zsigája,
Páratlan az eleganciája,
Nagy az öröm, ha feltűnik, a—a
A Berger Zsiga, Zsiga,
Zsiga, a Berger Zsiga.

Színházakba sokat járok,
Gerbaudnál vacsorázok;
Ha smokingom fölveszem:
Magamat jól kiveszem;
A kit jobb alaknak látok,
Avval rögtön szóba állok,
Ösmerős vagy idegen:
„Szervusz édes öregem!”

Zsiga, Zsiga, Bergerék Zsigája,
Páratlan az eleganciája,
Nagy az öröm, ha feltűnik, a—a
A Berger Zsiga, Zsiga,
Zsiga, a Berger Zsiga.

Zenéjét és szövegét ZERKOVITZ BÉLA

SÁRGA A BABÁM

(A „Bernát“-ból)

Sárga a babám, sárga a babám harisnyakötője,
Úgy kaptam az éccz, úgy kaptam az éccz, az écczaka
Ha még egyszer mulat vélem, [tőle.
Majd a párját, majd a párját,
Majd a párját is elkérem,
Én vagyok az ő, én vagyok az ő igaz szeretője.

Ampir a babám, ampir a babám fehér pongyolája,
Én varrtam a gomb, én varrtam a gomb, a gombo-
Nincs belőle semmi hasznom, [kat rája,
Mert hisz újra, mert hisz újra,
Mert hisz újra leszakasztom!
Én vagyok az ő, én vagyok az ő csókon szerzett párja.

Zenét KÁLMÁN IMRE

Szövegét HELTAI JENŐ

CZINKOTÁRA MEGY A HELYIÉRDEKŰ

(A „Bernát“-ból)

Czinkotára megy a helyiérdekű,
Ez az élet hej! de nagyon keserű,
Volt egy babám gyöngé nádszál termetű,
De mit ért az, hogy ha hozzám,
De mit ért az, hogy ha hozzám nem volt hű.

Megcsalt engem, nem is egygyel, de hattal,
Teli van a szivem búval-bánattal,
Elpanaszlom muzsikába, zenébe,
Most már rózsám elmehetsz a,
Most már rózsám elmehetsz a fenébe.

Zenéjét KÁLMÁN IMRE

Szövegét HELTAI JENŐ

PITYU UR!

Ma este sikerrel bakkaráztam,
Egy pár ezrest összevakarásztam.
Ma aztán czefetül mulatok :
Ahogy csak gentry gyerek szokott.
Messziről látszik rajtam a gentry,
Nincs bennem a hitsorsosból semmi.
Az ifjuság krémje e fiu :
Bozogányvári Blitzblau Pityu.
A kedvelt Pityu ur . . .
Kit ismer minden jour,
És minden teaest :
A fess magyar nemest.
Nőket elszédítő,
Fő-fő szivdöglesztő,
Patent selyemfiu,
Biz ez a szép Pityu.

Este oly dressben megyek a bálba,
Mangold Béla Kolos megcsodálna.
Csak oly lánynyal foglalkozni sikk,
Kire néhány sarokház esik.
Bosztonozok egy gabonaházzal,
Macsicsozok egy spirituszgyárral,
Mondhatom, hogy imponál nagyon
Egy négyemeletes hajadon.

A kedvelt Pityu ur . . .
Kit ismer minden jour,
És minden teaest:
A fess magyar nemest.
Nőket elszédítő,
Fő-fő szivdöglesztő,
Patent selyemfiu,
Biz ez a szép Pityu.

Huszárönkéntes voltam, ebatta!!
Attilámat egy főkonzul szabta.
Isteneknek való látvány volt,
Mikor velem egy ló lovagolt.
Néha bizony majd megett a méreg,
Mikor köpenyegben trénnel néztek.
Egy huszár szétpukkadhat azér',
Ha azt hiszik, hogy csak furvezér.

A kedvelt Pityu ur . . .
Kit ismer minden jour,
És minden teaest:
A fess magyar nemest.
Nőket elszédítő,
Fő-fő szivdöglesztő,
Patent selyemfiu,
Biz ez a szép Pityu.

Vélem kukoriczázni nem tanácsos,
Mert a tatám udvari tanácsos.
Ő egy „éceszgéber“ de la cour
Méltóságos, fél-kegyelmes ur.
Multkor valaki azzal ugratta,
Hogy címét a közelmultban kapta.
„Fenét kaptam“ — mondja az öreg,
„Száz procenttel tulfizettem meg“.

A kedvelt Pityu ur . . .

Kit ismer minden jour,

És minden teaest:

A fess magyar nemest.

Nőket elszédítő,

Fő-fő szivdöglesztő,

Patent selyemfiu,

Biz ez a szép Pityu.

Irta és zenéjét szerzette WEINER ISTVÁN

SVÁBHEGYI DAL

Blau Zsófiika kiállott a Mátyás király utra,
S könnyes szemmel nézett, nézett le a városkutra,
Egy porfelleg jelezte csak — eltűnt már az is tán,
Hogy arra ment tomobilon Fehéri Weisz István.

Büszke legény a Weisz Pista mióta fehéri,
Mert hát a nemesi név az őt zérust feléri,
S mikor meghozta a pósta azt a nemeslevelet
Pista úr a Zsófikára többé már nem nevetett.

S mivel Pista ur kurzusa a lánybörzén egyre nőtt,
Megjelent a nagytemplomban diszes közönség előtt,
Karján egy női sarokház meghatottan mendegélt,
S doktor Kohn úr ünnepélyesen a szívekhez beszélt.

És azóta Pista úr már auton jár és nem gyalog,
De már reá nem mosolygnak finom zsidó angyalok,
És ő vidáman töfékel, adja az előkelőt
S juszt is elhajt minden este Zsófi ablaka előtt.

Blau Zsófi má már nem könnyez, daczosan néz utána,
Szívét az a flanczos benzin, szívét már csak az bántja,
S utána szól Blau Zsófi haragosan — keserűn :
Megállj Pista — jönnél te még hozzám fogaskerekűn.

DRÉGELY GÁBOR

DE SZÉP AZ ÉLET HA VAN BŐVEN „DOHÁNY“

Csuhaj! de jó kedvem van, az angyalát!

Kirugom a világnak az oldalát.

„Dohány“-nyal van a tárczám bőven tele.

Több tán már nem is fér bele.

Dohány: ez azt jelenti nálunk, hogy pénz!

Dohánynak nevezi a pénzt a csibész.

A pesti tolvajnyelven pénz az dohány.

Tudja ezt minden édes lány.

De szép az élet, ha van bőven dohány!

Van akkor minden: Van pezsgő, van cigány.

A kedvem oly rózsás, olyan fényes!

A csók is duplán édes,

De szép is hogyha van dohány!

Az én kis galambomnál kopogtatok:
Szívem, ma van dohány, ma züllünk nagyot,
Lent vár egy gummirádl, babám terád.
Eszem az édes pofikád!
Zserbónál uzsonnázunk és azután
Repülünk odakint a Stefánián.
Akár egy miljonáros meg a neje.
Nagy ám a dohány ereje.

De szép az élet, ha van bőven dohány!
Van akkor minden: Van pezsgő, van cigány.
A kedvem oly rózsás, olyan fényes!
A csók is duplán édes,
De szép is hogyha van dohány!

Este meg vacsorázunk egy rém nagyot,
A kis nő végig eszi az étlapot.
A pezsgő durrog akár csak egy taraczk.
Van már vagy tiz üres palaczk.
Már mindent rózsaszinben lát a szemünk.
A rózsám azt susogja: Szívem, gyerünk.
S miközben hazafele visz a kocsi,
Daloljuk én, meg a kicsi:

De szép az élet, ha van bőven dohány!
Van akkor minden: Van pezsgő, van cigány.
A kedvem oly rózsás, olyan fényes!
A csók is duplán édes.
De szép is hogyha van dohány!

Szövegét WEINER ISTVÁN

DE JÓ VOLNA EGY NŐ

A legényélet baja sok,
Majdhogy belebolondulok!
Oly rideg a legénylakás,
Beteggé tesz a kosztolás,
A szekrényemben szanaszét
Dobálok százezer fenét,
Az ily életből már elég,
Rámférne egy kis feleség . . .

Jaj de jó volna egy nő,
Egy szép kicsi, jó kicsi nő!
Aki gyöngéd, aki ápol,
Aki gondoz, aki számol,
Egy ugynevezett elsőrangú nő!
Jaj de jó volna egy nő,

Egy szép kicsi, jó kicsi nő,
Aki gyöngéd, aki ápol,
Aki nem küld el magától . . .
S ez a fő, ez a fő, ez a fő!

Még a kutya se néz felém
Csak minden hónap elsején,
Van nálam nagy felvonulás
Suszter, szabó meg miegymás
A pénzeért jön mindahány
Igy jelenti a szobalány
S én mind avval vigasztalom
Lesz pénz, ha lesz lakodalom!
Jaj de jó volna egy nő,
Egy szép kicsi, jó kicsi nő!
Holmi bankárnak a lánya
Három ház a hozománya,
Egy ugynevezett elsőrangú nő
Jaj de jó volna egy nő,
Egy szép kicsi, jó kicsi nő,
Aki duzzad a sok „piztól“
Akkor kint lennék a vizből
S ez a fő, ez a fő, ez a fő!

Van arra is néha eset,
Hogy mulatunk egy keveset.
Bosszant az ily éjjelezés,
Mert nincs méltó befejezés.
Hazatérve legényszobám
Gunyosan vigyorog reám.
Az asztal és szék kinevet,
És így suttog a kerevet:

Úgy-e, jó volna egy nő,
Egy szép kicsi, jó kicsi nő.
Selyem hajjal, tüzes szemmel,
Teli vággyal, szerelemmel,
Egy ugynevezett elsőrangú nő,
Jaj de jó volna egy nő,
Egy szép kicsi, jó kicsi nő,
Aki simul, aki csókol,
Ez a legjobb minden jóból,
S ez a fő, ez a fő, ez a fő!

Szövegét ZERKOVITZ BÉLA

A FAJ-ANGOL

Alakom ha látják,
Rögtön kitalálják,
Hogy én csakis angol lehetek!
Amint megszülettem,
Angol kórba estem,
És faj-angol számba mehetek!
Kikeresztelkedtem,
Anglikánus lettem,
Angol keresztnevem van vagy hat,
Az én nevem mister
Jim satöbbi mester
Ez a név oly kitűnően hat.
Olyan vagyok én, akár egy faj-angol,
Nem pediglen pesti zsur-fiu!
Nincs ilyen magába
Nagy Britániába!
És én nem hiába vagyok rá hiu!
Hogyha magamat a tükörbe nézem,
Kéj-gyönyörben ég egész valóm,
Bárhová csatangol,
Nincsen ilyen angol,
Mint a mister Jim James Jack John Kohn!

Üzök angol sportot,
Criquet-et és golfot,
Kedvencz sportom a szép boxolás.
A foot-ball, a polo,
Ugy szívemhez szóló!
Ahogy engem rugnak, az csodás!
Értek minden tricket,
Kiverem a jigget,
Ugy rakom mint három szerecsen!
Édes kis szivekbe
Tánczommal török be,
Ellenállni nem tud senki sem.

Olyan vagyok én, akár egy faj-angol,
Nem pediglen pesti zsur fiu!
Nincs ilyen magába
Nagy Britániába!
És én nem hiába vagyok rá hiu!
Hogyha magamat a tükörbe nézem,
Kéj-gyönyörben ég egész valóm,
Bárhová csatangol,
Nincsen ilyen angol,
Mint a mister Jim James Jack John Kohn!

Zenéjét, szövegét WEINER ISTVÁN

LILA! . . .

Mivel tiltják teszem folyton,
Vágyaimat el nem fojtom,
S mert azt mondják nem szabad
Nem fékezem magamat! . . .
Nem vagyok az oka kérem,
Mért van olyan pezsgő vérem,
Ma is akármilyen legyek,
Azt sem tudom mit tegyek . . .
A kedvem ma olyan lila!
Lila, lila, lila . . .
Pizskál Ámor Istennyila,
Nyila, nyila, nyila!
Velem tánczol fű, fa, virág,
S sok illatos virág . . .
Ma enyém az egész világ!
Ma enyém az egész világ!

De szeretnék férfi lenni,
Akármerre jönni, menni!
Orfeum és kabaré,
Mind, mind csak a férfié!

Szeretnék sok pezsgőt inni,
Komiszságot végbe vinni,
Kurjongatni nagyokat,
Direkt duhaj dalokat!

A kedvem ma olyan lila!
Lila, lila, lila . . .
Piszkál Ámor istennyila,
Nyila, nyila, nyila!
Velem tánczol fű, fa, virág,
S sok illatos virág . . .
Ma enyém az egész világ!
Ma enyém az egész világ!

Fekszem fehér leány-ágyba,
Ölelésre, csókra vágyva . . .
A fehér fal rám ragyog . . .
Bizony isten meghalok!
Ébren tart a lázas álom,
Fekvő helyem nem találom . . .
Párnáimat harapom,
Bele sirom a dalom.

A kedvem ma olyan lila!
Lila, lila, lila . . .
Csikland Ámor istennyila!
Nyila, nyila, nyila . . .
Velem zokog fű, fa, virág,
S sok ártatlan virág . . .
Mért nem az enyém a világ!
Mért nem az enyém a világ!

Zenéjét és szövegét ZERKOVITZ BÉLA

MARCSA

Karácsonykor felkerült a Pető Pista Pestre;
Elkóborolt erre-arra holdsugaras este,
Egyszer csak az útszögleten eláll szeme, szája,
Ott sétálgat selyemben a szive Mariskája! . . .

Pető Pista nézi, nézi, tán nem is a Marcsa?!
Az a hórihorgas kalap, egész megzavarta.
Az a nagy toll — aszondja, hogy tán a golya szárnya? . . .
Még se hinném, hogy a Marcsám maskurába járna!

Odaszól most a legény, mert szívét kétség marja,
Én vónék a Pető Pista, meg se látsz má', Marcsa?
Miczi vagyok — mondja a lány — ha Marcsának néz is . . .
S hogy elballag, szól a legény, Marcsa vagy te mégis!

Zenétjét GRÓSZ ALFRÉD

Szövegét
BODROCI ZSIGMOND

A NÉGER SMOKK

Furcsa az én örülségem :
Szörnyü módon tetszik nékem
A néger táncz s a néger dalok.
Veszek ezer néger kótát,
Fujok minden Johnson-nótát,
Valóságos néger smokk vagyok.
Néger vagyok kétszeresen :
Hisz az apám két Szerecsen-
Útczában vagy husz évig lakott.
Édes anyám is fekete
Himlő kórságban szenvede,
Mikor engem világra hozott.

Hogyha látok fekete szerecsen,
Néger tánczost én,
Lábam rögtön kopogós, ropogós
Tánczlépésbe mén.
Mért születtem hébernek?
Mért nem inkább négernek?
Micsoda csillag lettem volna
Én a táncz egén!

Orfeumba, Ősbudába,
Hogyha fellép néger dáma,
Én azonnal beleszeretek.
Multkor czudarul megjártam:
Kis feketére találtam.
Drága nő volt, — fene egye meg!
Ostromolom, átkarolom,
Össze-vissza csókolgatom,
Jaj, micsoda rettentő blamázs!
Nem fehér volt a pofája?
Csak suvix volt kenve rája.
Óriási kiábrándulás!

Hogyha látok fekete, szerencsen,
Néger tánczost én,
Lábam rögtön kopogós, ropogós
Tánczlépésbe mén.
Mért születtem hébernek?
Mért nem inkább négernek?
Micsoda csillag lettem volna
Én a táncz egén!

Nékem csak a fekete kell:
Fekete kávémat reggel
Sötét medveczukorral eszem.
S ha néger dalt zongorázok,
A billentyűkre vigyázok:
Csak feketén járjon a kezem.
Az eperfa lombja izgat,
Mivel feketén bólíntgat.
Fekete monoklim üvege.
Viselem a néger inget:
Szép fekete jéger-inget.
A fehérenemüm is fekete.

Hogyha látok fekete, szerecsen,
Néger tánczost én,
Lábam rögtön kopogós, ropogós
Tánczlépésbe mén.
Mért születtem hébernek?
Mért nem inkább négernek?
Micsoda csillag lettem volna
Én a táncz egén!

Zenését és szövegét WEINER ISTVÁN

SZERENÁD

Majd meghalok érted
Csókolom a térded
Hogy szeretlek mért is kérded!?
Kell-e limonádé?
Kell-e csokoládé?
Oh miért vagy az anyádé!
Oh szerelmem!
Te mást szeretsz, nem engemet . . .
Oh szerelmem!
Miért nem engemet!

Majd megöl a bánat
Epedek utánad
Hallgasd meg kérő imámat!
Ha nem is lesz kosztom
Magamat kifosztom
S veled mindenem megosztom . . .
Oh szerelmem!
Te mást szeretsz, nem engemet . . .
Oh szerelmem!
Miért nem engemet!

Szép a ruha rajtad
Rózsás a te ajkad
Még szebb lesz, ha csókot majd ad!
Finom a te bluzod
Szájad félre huzod
És a szívem tönkre nyuzod . . .
Oh szerelmem!
Te más szeretsz, nem engemet . . .
Oh szerelmem!
Miért nem engemet!

ZERKOVITZ BÉLA

ÚJJÉ, A LIGETBE NAGYSZERŰ! . . .

Úgy várom, a nyáron, ha megjön a párom,
Majd mulatunk jó nagyokat,
Mert kérem, a vérem oly lázas, ha mérem
És számlálom a napokat.
A télen, úgy vélem, hogy törődnek vélem,
A szezonom mégis a nyár,
Kirepülünk sietve a Városligetbe,
Hol annyi sok élvezet vár.

Újjé, a ligetbe nagyszerű,
Újjé, a ligetbe jó,
Van czirkusz, van mozi, van ringlspil,
Van Weingruber, Wampetics s ott a Gerbeaud,
Újjé, a ligetben oly vidám,
Újjé, hogy mulat a nép,
Ha nap süt, oly kedves,
Ha esik, hát nedves,
Újjé, a ligetbe szép!

Kis kifli, nagy kifli, sósperecz, sóskifli,
Jutányosan kapható,
Nyomhatsz is, húzhatsz is, lökhetsz is, rúghatsz is
S mindez oly mulattató.
Hintában hintázhatsz, fagyalittól megfázhatsz
S hogyha még ez is kevés,
Hát célba is lőhetsz, mert ez is egy főheccz,
S a tormás virstli oly mesés.

Ujjé, a ligetbe nagyszerű,

Ujjé, a ligetbe jó,

Van czirkusz, van mozi, van ringlspíl,

Van Weingruber, Wampetics s ott a Gerbeaud,

Ujjé, a ligetben oly vidám,

Ujjé, hogy mulat a nép,

Ha nap süt, oly kedves,

Ha esik, hát nedves,

Ujjé, a ligetbe szép!

ZERKOVITZ BÉLA

ADJ EGY ÉDES CSÓKOT ... *Manis*

— A „Tatárjárás“-ból —

A kis Juliska azt kívánja
Tudni mód felett,
Belül egy nagy huszárcsászárnya
Jaj milyen lehet?
A főkapun rettegve lép be,
Lelke megremeg.
De egy huszár perdül elébe,
S így szólítja meg:
Adj egy édes csókot
Drága kis baba,
Igy kívánja ezt a
Huszár reglama.
Csókot csattanósat,
Czipi, czupi, czuppanósat,
Adj egy édes csókot
Drága kis baba!

A kis Juliska még szabódnék,
Ám hiába már,
Csak érzi, hogy ajkán a csók ég,
Fürge a huszár.
De egy káplár, ezer szerencse,
Éppen arra jó,
Hogy a huszárt nyakon teremtsé,
S csókot kérjen ő:

Adj egy édes csókot
Drága kis baba,
Igy kívánja ezt a
Huszár reglama.
Csókot, csattanósat,
Czipi, czupi, czuppanósat,
Adj egy édes csókot
Drága kis baba.

Káplár urat a csók tüzeben
Fürrer csipi el,
S vonul utána rendre, szépen
Minden sarzsi fel.
Jön hadnagy, őrnagy, generális,
Mind csókot zsarol.
A lódoktor, a vén betyár is
Lágyan így dalol:

Adj egy édes csókot
Drága kis baba,
Igy kívánja ezt a
Huszár reglama.
Csókot csattanósat,
Czipi, czupi, czuppanósat,
Adj egy édes csókot
Drága kis baba.

A kis Juliska szunnyad otthon,
Álma oh be szép :
A hadsereg, hogy csókot lopjon,
Mind elébe lép.
S ő még egyszer csókolja sorba
Mind a tiszt kart,
S dudolja álmában mosolygva
Halkan ezt a dalt:

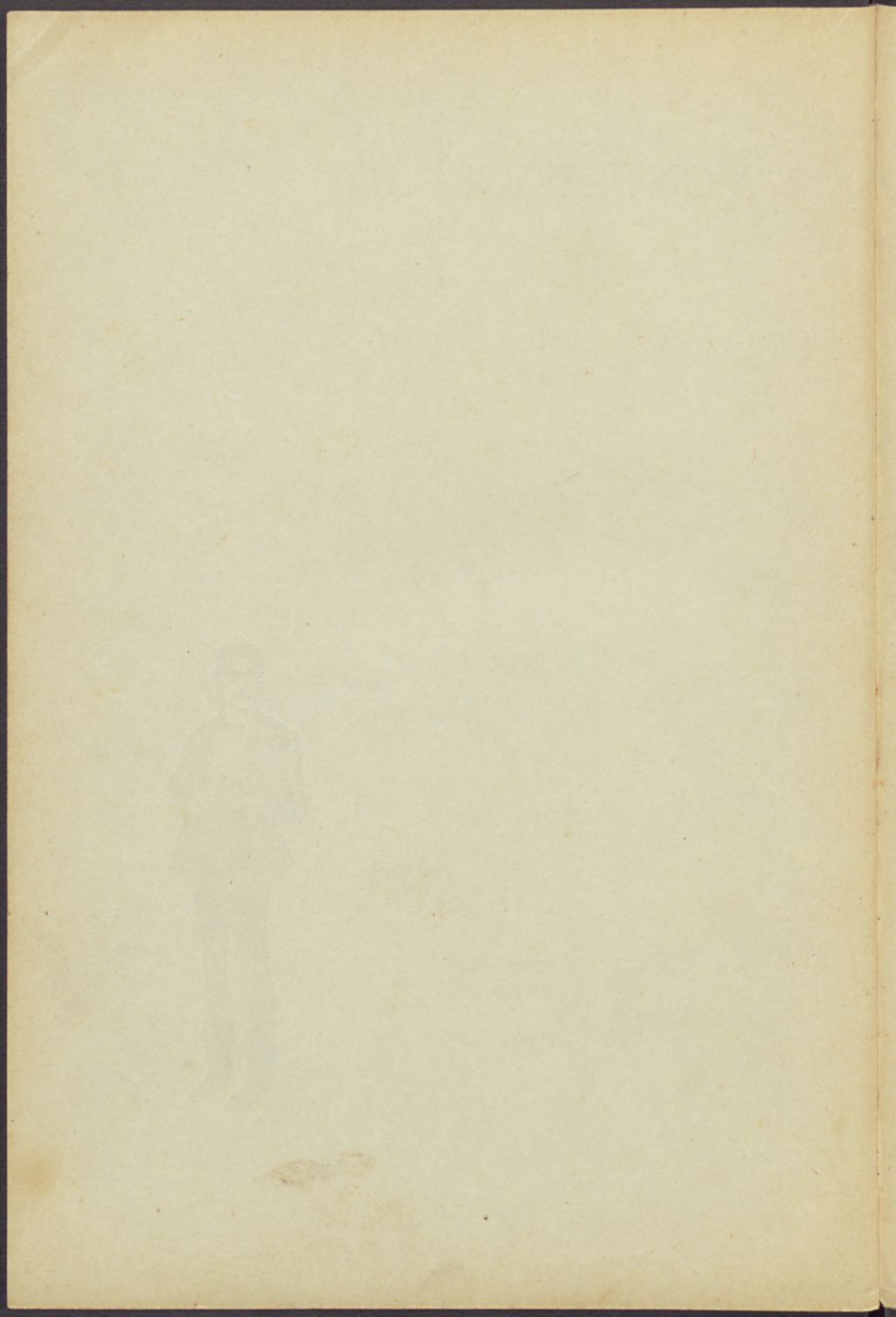
Adj egy édes csókot
Drága kis baba,
Igy kívánja ezt a
Huszár reglama.
Csókot csattanósat,
Czipi, czupi, czuppanósat.
Adj egy édes csókot
Drága kis baba.

Zenét szerző KÁLMÁN IMRE
Írta WEINER ISTVÁN

MONOLÓGOK

A GRAMOFON

A Gramofon nagy estélyt rendezett
S meghívta rá mind a hangszereket.

Elsőnek jött a karcsu termetű
A szordinás monoklis hegedű,
Aztán a Sip s a másik oldalon
Pengő sarkantyukkal a Czimbalom.
A köpczös Dob, az is bependerült
Utána a réztorku büszke Kürt,
S öcsce, a lármás Klarinét, kit ott
A Nagybögő mormogva csittitott,
Jött azután nagyszeliden az árva,
A lányos lelkű, illedelmes Hárfa,
A kis Doromb, mint öklöm akkora,
A háromlábú testes Zongora
A Csengetyü s Harangfamilia,
A Tárogató és a Furulya,
S kinek az Isten az ő rokona,
Őméltósága a nagy Orgona.

Aztán jöttek még sokan számszerint,
A nevöket sem tudom rendre mind,
A Duda is jött, de az lett a vége,
Hogy mert hiányos volt az öltözéke,
A cselédek ki is tuszkolták mingyárt,
És most hallom, hogy a Kolomp is így járt.

A Gramofon urnő ott ült a közében,
Halcsontnyelű üveggel a kezében,
És miután sokakra rábiczczentett,
Kegyeskedék így törni meg a csendet :

„Édeseim most már ismernek engem,
Láthatják, hogy magukat nem szégyenlem,
Hisz egy a célunk, jól tudom, csak is
S tán szegről-végről atyafiak is.
A káosz-korban, mikor valaha régen
Nem alakult ki még egyéniségem,
Így éltem én is, szanaszét omolva
Külön-külön hangokba kóborolva,
Míg a praehisztorikus romokon
Megszületett az első Gramofon.
Így fejlődik, nézzék, megmagyarázom,
Szinből, vonásból végül a művészi vászon,
Kőből a szobor, sugarakból a fény,
Írásjegyekből édes költemény,
Az elemekből a föld és az ég,
Végül az ember s az emberiség.
S az ember is, ha őseit kutatja,
Majomcsontokból összerakogatja,
S nem illik érte mozgolódnia,
Mert mindez tiszta biológia.“

Egymásra néztek a kis hangszerek,
De a nagy nő szava tovább pereg.

„Édeseim, nincs abba semmi szégyen,
Szimpla hang voltam én is, valaha régen,
Dadogó rabja az emberi jognak,
Az ingatag, zavart hangulatoknak.
S vagyok ma minden hangok istene,
Jövők raktárán az örök Zene,
Önök előtt most a jövő ragyog,
A szép jövő, nos lássák, én vagyok.“

Kissé feszengett már mindenki ott
S a Nagybölgő halk-mélyen mormogott.

„Édeseim figyeljeteK tehát,
És halljátok meg a jövő dalát.
Ugy-e te Sip, te csak sipolni tudsz,
Te Czimbalom, te czik-czakkozva futsz,
Te Hegedü, te négy hur rabja vagy,
Te Kürt, szavad mindég egy, bármi nagy.
Ön Orgona, bár sokban remekel,
Kántora mégis külön énekel, —
MindenkI egyet tud csak s azt is ugy,
Hogy mégegyser nem tudja ugyanugy,
S most halljátok meg az én módszerem,
Egyszerre játszom minden hangszeren,
Figyelmetlenség engem nem zavar,
Hangomban benn a teljes zenekar,
Ének s kíséret együtt játszanak
S még a tapsok is kihallatszanak.
És százszor, újra százszor azt adom,

Nem vész el az összhangból egy atom.
Nincs ember, aki ezt másnak ítélje,
Ez a művészet remeklő tökélye.“

A hangszereknek borzongott a háta,
Odébb huzódtak a sarokba hátra.
A félnék Hárfa hányta a keresztet
S a Gramofon berregve neki kezdett.
Ömlött belőle félelmetesen
Tömérdek zene, dallal vegyesen.

A Furulya nagy álmélkodva állt ott,
A Rézkürt nem állhatta, rákiáltott,
Mordult a Bögő a kis Sip megett,
Ajtón kívül a Duda mekegett,
Belefüttyent a betyár Klarinét,
A Hegedű nyomkodta a szívét,
Jó pipásként köhécselt a Fagott,
S az Orgona szivéből kaczagott.

Felfordult minden a pazar teremben
S a Gramofon csak vágta rendületlen,
Mig végre ismét berregett, megállt
És a hatásra várt.

Szólt a Pásztorsip: „hatalmas rokon,
Együgyüségem ne essék zokon,
Bodzából, nádból nyesnek csak ki engem,
S dalomat bár nem ily berregve zengem,
De ahogy pásztorom szive fáj,
Úgy derül-borul hangomtól a táj.
Mondd csak, ha hozzád fordulna sóhajtvá,

Pikula-szóval, vele dalolóval
Tudnál-e te is segíteni rajta?“

„Édesem, szólt gunynyal a Gramofon,
A pásztorokhoz nem vágyakozom.“

Pattantott hurján s szólt a hegedű:
„Mesterséged kissé uj keletű,
Van benne minden, egy egész világ,
De minden olyan, mint a művirág.
Fedezd fel nékem azt a titkodat,
Melynek hatásán lelked hangot ad,
S mely készíttet rá, hogy szód ily dalba fond
Szóval fedezd fel, hogy mi van sziveddel
Mondd, hol a szived, czini-czini, pont!“

„Édesem e szó kissé gyerekes,
A művészetben művészt keress.
A szív, az tudd meg, olyan valami,
Amire nem lehet számítani,
Az én sziveim nézd csak, im ezek:
Állhatatos és nyugodt lemezek,
Van száz szívem és ezer is, ha kell,
Egyik zenél, a másik énekel,
S szól a művészet ezen, vagy azon,
Amelyiket ép bealkalmazom.
Ha tán nem ez, akkor talán emez,
Mindenre van külön-külön lemez!“

A hangszereknek irtózása nagy:
„Szégyeld magad, így hát masina vagy.“

És végigmérve, csak egymásnak int
S ott hagyja őt sietve sorra mind,
Elsőnek ment a karcsu termetű
A szordinás, monoklis Hegedű,
Aztán a Sip s a másik oldalon
Pengő sarkantyukkal a Czimbalom.
A köpczös Dob, az is kipenderült,
Utána a réztorku büszke Kürt,
S öcscse a lármás Klarinét, kit ott
A Nagybőgő mormogva csitított.
Ment azután megbántottan az árva,
A lányos lelkű illedelmes Hárfa,
A kis Doromb, mint öklöm akkora,
A háromlábu, testes Zongora,
A Csengetyű s Harangfamilia,
A Tárogató és a Furulya,
S végül kinek lsten a rokona,
Őméltósága a nagy Orgona.
Aztán mentek még sokan, számszerint
A nevöket sem tudom rendre mind.
Ekkor beinvitálták a Dudát,
De az se lépte a küszöböt át,
S most hallom, hogy egy szál vendége sem volt,
A jó Kolomp, még ő is elkolompolt.

Künn azután amerre elhaladt,
Egy dalban uszott a vándor csapat,
Kitett magáért Sip és Hegedű,
Soha nem volt tán dal oly gyönyörű,
Nem is volt az már földi, az csak égi,
S ha jól emlékszem, ez volt magja néki:

„A művészet nagy, szent titok világa,
Szekérut annak nem vezet nyomába,
Érte erő s eszköz hiába viv :
Azt soha ki nem mesterkedi senki,
Azt nem hangszer és nem szerszám teremti,
Hanem a szív, a szív!“

SZÁVAY GYULA

SZILVESZTERÉJ

— Vig monolog fiatal leányok részére —

„Mivel bakfisnak gondja semmi sincsen,
Tehát a táncz, multság — szóval minden,
Amit gyötört agy fölkeres,
Bakfisnak mind fölösleges.“

Vén nénikék, bölcs bácsikák
Találták ki e maximát;
És nem hiába, annyi szent; —
A sok mama mind lépre ment . . .
Ha volna itt-ott táncz, multság,
A bakfist szépen honnmarasztják.

Magam se, én se jártam jobban . . .
Az arczom mindig pirba lobban,
Mikor, mint most is, sorra szépen,
Hogy volt, mint volt, így elbeszélem . . .

* * *

Az óra már éjfélbe lépett
És jól aludt a gardedám,
De álom nem szállott le rám;
Hát hallgattam a csöndességet.
A csönd oly kedves, tudja, mi a hála:
Megsúgta rögtön, halkan énnékem,
Mi minden bakfis régi babonája:
„Öntsél ólmot e bűvös éjjelen,
Kis szürke ólmot, mi megsúgja,
A boldogságod rózsás útja
Kinek karján és hol vezet,
Ki kéri meg a kis kezéd.“
Kerestem ólmot s hogy találtam,
Megöntém egy nagy rézkanálban . . .
S hogy pillantásom rávetem,
Eláll a csodán szám-szemem,
Mert benn, az adta szürke ólma,
— Úramfia, ki hitte volna? —
Egy karddá görbült snájdigan . . .
Sőt nem maradt meg annyiban;
(Bár itt már csupán benned a hiba,
Óh, ábrándos bakfisfantázia!)
Ólomkardomhoz hirtelen
Egy hetyke, czukros tiszt terem:
A kis kadét, kit úgy futólag,
— Ha benn vagyok, bevallhatom —
Egy szép napján a nyárutónak,
Láttam a nagygyakorlaton.
S hogy álmodoztam ott a csöndben,
Tündérek röpdöstek fölöttem . . .
Majd lassan, halkan, könnyü lábon,
Szemem lefogva, jött az álom.

Halkan jött, nehogy eltapossa,
Mit fantáziám megszökött,
Sőt, hogy kifesse aranyosra
A még csak megsejtett jövőt . . .
Mily bővülő is volt az álmom . . .
Galamb röpült hótiszta szárnyon,
Piros csőrében egy levélke,
És e levélke azt beszélte,
Nem tudni bár, mikor, hogyan:
Eljön kadétod biztosan.

Anyám, az persze ámult-bámult: —
Mily változás, mi lett velem,
Hogy nem durczásan, sőt kacajjal
Köszöntém másnap reggelen.
Csak állt, állt — hátratett kezekkel —
És hullott rám dicsérete:
S végül saját szavát levágva
Igy szólt hozzám: „Sejted-e te,
Holnap hozzánk, ki érkezik?“
S hogy nem rejté el két kezit
S hogy odatartja ott elémbe,
Hát megvillan benn egy levélke . . .
Ha meghasad az égi kárpit,
És ragyogó világgá látszik,
Csak az lehet oly Isteni,
Remegtető, gyönyörteli,
Mint volt az az egy pillanat . . .
A szívem majd, hogy meghasadt:
Őt hozta el, őt, a nagy Ég:
Megjött a hetyke kis kadét!

Már majd kijött e gondolat a számon,
De meglegyinte jó anyám:
„Sejted talán, ki ő, hogy elpirultál?
Mert tudd meg: — tiszt! Tiszt: — hadnagy ám!
Egy jó rokon, akit csak néha láttam,
S ki erre van most titkos utazásban.

Egy hadnagy! Egy hadnagy! . . . e hirre
Az arczom, érzem, sáppadott;
Az ördög mért hogy el nem vitte
Ezt a kegyetlen hadnagyot!
Bizton hívém, hogy ő miatta
Nem jó meg már a kis kadét,
Ő lesz, ki innét elriasztja;
Büntesse érte meg az ég,
Irtóztatón, ahogy csak tudja.
Vesszen a ködbe, hóba útja.
De bakfis kérhet, bármit kérhet,
Nem hatja meg a Mindenséget,
Mert ő, ki álmom tönkretette,
Csak megjött másnap úri kedvbe
A szemtelen mindjárt tegezni kezdett,
S a szépet tette, szörnyű mód:
„Mily bájos Katinka, hamvas orcád,
Mily formás lám, a kis kacsód“ . . .
És így tovább . . . befont szavával . . .
S bár szégyen ezt bevallanom,
Eltűnt szivemből kis kadétom
S helyébe lépett hadnagyom.
Csoda?! — A tartása deli,
Szeme lángzó, tüzzel teli,
A hangja zengő, bővölő,

A bajsza — hetyke, szivölő!
Szivem így szólt: Ne bándd bohó!
Patakból lesz a nagy folyó,
Bimbóból lesz a rózsaszál,
Madár, mely erre-arra száll,
Piczinyke volt egykor nagyon:
No épp így az én hadnagyom,
Volt egyszer bizton kis kadét!
Ő az, kiről én álmodék,
Csakhogy — megnőve küldte őt az Ég.

Egy kedves, röpke óra mulva
Az ablakomnál megvonulva
Beszéltem véle halkán, csöndesen . . .
Megfogta lágyan mind a két kezem,
Ahogy ilyenkor már szokás . . .
Most jó, most jó a vallomás!
A vallomás, a bakfis álma,
Mi egyszer szent valóra válva,
A legszebb kincscsel is felér!
Pipacs valék, majd falfehér,
Igy vártam én a vallomást;
Ő vallott, vallott — ah de mást . . .
Megvallá, — mert oly szép vagyok —
Mért tölt ő itt most két napot:
Eljött titkos menyasszonyáért —
A szép Balassa Klárikáért.

A sasok szárnya nem oly röppenő,
Mint szivem boldogsága volt,
S aki szétüzte, ő volt, éppen ő,
Ki álmaimban megrabolt.

És mig a homály eltakarta
Lepergő fénylő könnyeim,
Boldogsággal meg nem zavarva,
Beszélt, beszélt csak egyre róla,
Akire várt már évek óta,
Mig most megdőlt az akadály,
S szabad szívének útja már . . .
Hagyjon! — szoltam én bambán, ostobán,
S magamra zártam sirva kis szobám.
Leszállt az est, eljött az éjjel:
Az álom-tündér elmaradt;
S a szívem lázas lüktetéssel
Már majd, hogy ketté nem hasadt,
Mig végre könnyeimnek árja
Becsalta mégis bús szobámba . . .

Hogy ébredék, az ablakon
Már ott játszott a napsugár,
S ugrálgatott a friss havon
Néhány pár kedves, vig madár . . .
Szememre tündéri varázslat
Vont rózsaszínü játszi fátylat: —
Azt hittem, hogy ragyogva, tűzbe,
Tavaszi nap sugára tűz le —
És hogy lefoszlott fátyla onnét,
Vigasztalásul megmaradt még:
A fecskék, bimbók visszatérnek,
És nyoma se lesz itt a télnek.

Felkeltem; gyűrött volt a párna,
Hol az álmot hiába várta
Meggyötrött délibábos lelkem;

Ha a mama tudná?! . . . szégyeltem
Bolondos álmom már nagyon,
Kadétom úgy, mint hadnagyom . . .
Szerettem vón' nevetni egyet!
Szilveszter éji csönd varázsa
A szívem, hogy megbabonázta!
Fantáziám, hogy elbotorkált!
Csak hess ki, hess sok szép botorság!
És jöjj szívembe szent valóság,
Mi nem álmokban nyújtja csókját . . .
S rögtön a jobbik útra szépen
Vidám kacajjal rája tértem: —
Elébb szobámban hoztam rendet,
Aztám szívemben, úgy bizony!

Most fogtam ékszer-dobozom,
S kivettem onnét ólomkardom . . .
Óh, szívámító nyomorult!
De hogy nézem s forgatva tartom,
A szemem könybe nem borult,
Nem ám! Addig csavartam, törtem,
Míg le nem hullott összetörten.

De szívem ép! És hogyha tán
Bárkinek nappal, éjszakán
Én lennék már régóta álma: —
Előre csak: szabad a pálya!!

TARTALOM

ELŐSZÓ

VIRÁGÉNEKEK

Ej, haj, gyöngyvirág	13
A bujdosó	14
Gyere haza édes anyám	15
A piaczon	16
Csikóbőrös kulacsom	18
A reményhez	20

MODERN DALOK

Vén kocsis dala	25
Bölcsódal	28
Szerelem és házasság	30
Duett	32
Regény	34
Csütörtök délután	35
Egy asszony	37
Mi kell a férfiaknak?	38
Az én kutyám	40
A tökéletes feleség	42
Altatódal	44
A két veréb	46
A nagymama	47
Az öreg úr	49
Szerenád	51
Búcsúlevél	52
Gyűrűk	54

Ügye Jani	56
Juczika	57
Esti dal	59
Rouge et noir	60
Két levél	62
A Rubikon	64
Asszonyok	65
Az alkalom	66
A világ miatt	68
Cigarettafüst	70

BALLADÁK

Az anyaszív	75
Cseresznyés Mária	76
Mária	78
A krajczárka	80
A gúnár	82

KUPLÉK ÉS SZATIRÁK

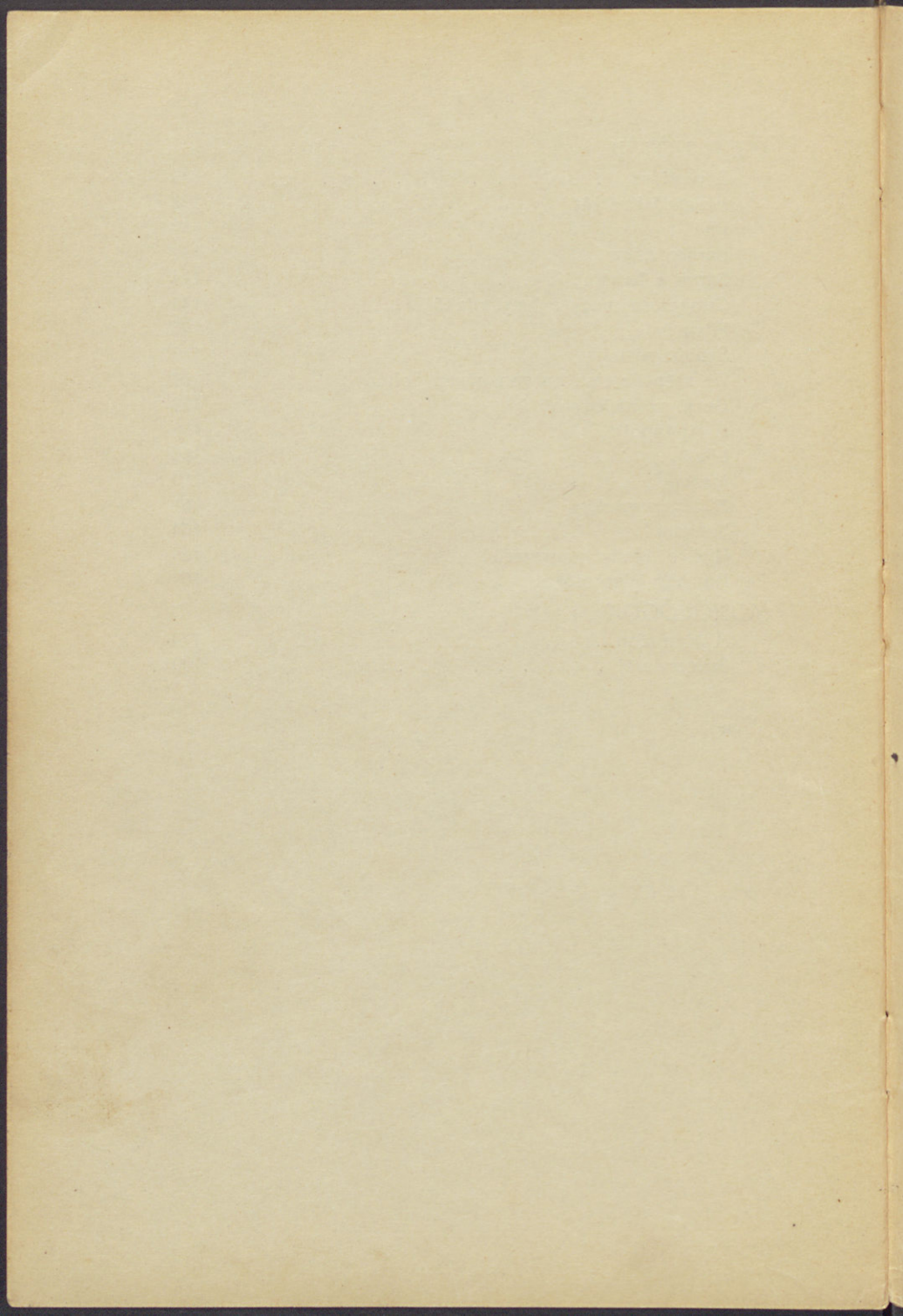
Az esernyő	87
Az udvari fogat	89
Az unterkanonér	91
Az öngyilkos	93
Oh tipegő kis médiák	95
Abbáziába	98
A két egér	100
A muzi	103
Karácsonyi ének	106
A falusi kis lány Pesten	108
Tavaszi hangulatok	110
A szobaúr	112
A férjek vonata	115
A vándorló baba	117
A kivándorló	120
A gépköcsi és az ekvipázs	123
Dal a kefekötőről	125
A közhuszár	127
Csibikém	129
Kokas-nóta	132

PESTI NÓTÁK

A pesti nő	135
Az aszfaltbetyár	138
Pali	140
Berger Zsiga	142
Sárga a babám	144
Czinkotára megy a helyiérdekű , , , , ,	145
Pityu úr , , , , ,	146
Svábhegyi ual , , , , ,	149
De szép az élet, ha van bőven dohány , , , ,	151
De jó volna egy nő , , , , ,	153
A faj-angol , , , , ,	156
Lila!	158
Marcsa	160
A néger smokk	161
Szerenád	164
Újjé, a ligetbe nagyszerű!	166
Adj egy édes csókot	168

MONOLÓGOK

A gramofon	173
Szilveszteréj	180

Ezen gyűjteményben az alább felsorolt magyar írók és költők ugyancsak itt felsorolt műveikkel szerepelnek:

BALASSA BÁLINT:

A bujdosó.

BEÖTHY LÁSZLÓ:

A két veréb.

BODROGI ZSIGMOND:

Marcsa.

CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY:

Csikóbőrös kulacsom. A reményhez.

DRÉGELY GÁBOR:

Esti dal. Az alkalom. A vándorló baba. Svábhegyi dal,

FARKAS IMRE:

Ugy-e Jani . . .

GÁBOR ANDOR:

Altatódal. A két egér. A szobaúr.

GÁRDONYI GÉZA:

Kokas-nóta.

GYŐRY KÁROLY:

Két levél.

HELTAI JENŐ:

Vén kocsis dala. Szerelem és házasság. Regény. Mi kell a férfiaknak? A tökéletes feleség. A nagymama. Búcsúlevél. Az esernyő. Az öngyilkos. A falusi kis lány Pesten. A férjek vonata. Sárga a babám . . . Czinkotára megy a helyiérdekű . . .

HERVAY FRIGYES:

Duett. Az én kutyám. Az öregúr. Rouge et noir. A Rubikon. A világ miatt. A krajczárka. A muzi. Tavaszi hangulatok. A gépkocsi és az ekvipázs. A közhuszár.

IGNOTUS:

Bölcsődal.

KISS JÓZSEF:

Az anyaszív.

KÖVÁRY GYULA:

Czigarettafüst.

LOVÁSZY KÁROLY:

Mária.

MAKAI EMIL:

Csütörtök délután.

NÁDAS SÁNDOR:

Szerenád.

NAGY ENDRE:

Oh tipegő kis médik.

NÉPDAL, NÉPBALLADA:

Ej-haj, gyöngvirág. Gyere haza édes anyám. A piacon. A gúnár.

PÁSZTOR ÁRPÁD:

Egy asszony. Az unterkanonér.

RÁSKAY FERENCZ:

Szilveszteréj.

SZÁVAY GYULA:

Juczika. Asszonyok. Cseresnyés Mária. A gramofon.

SZÉP ERNŐ:

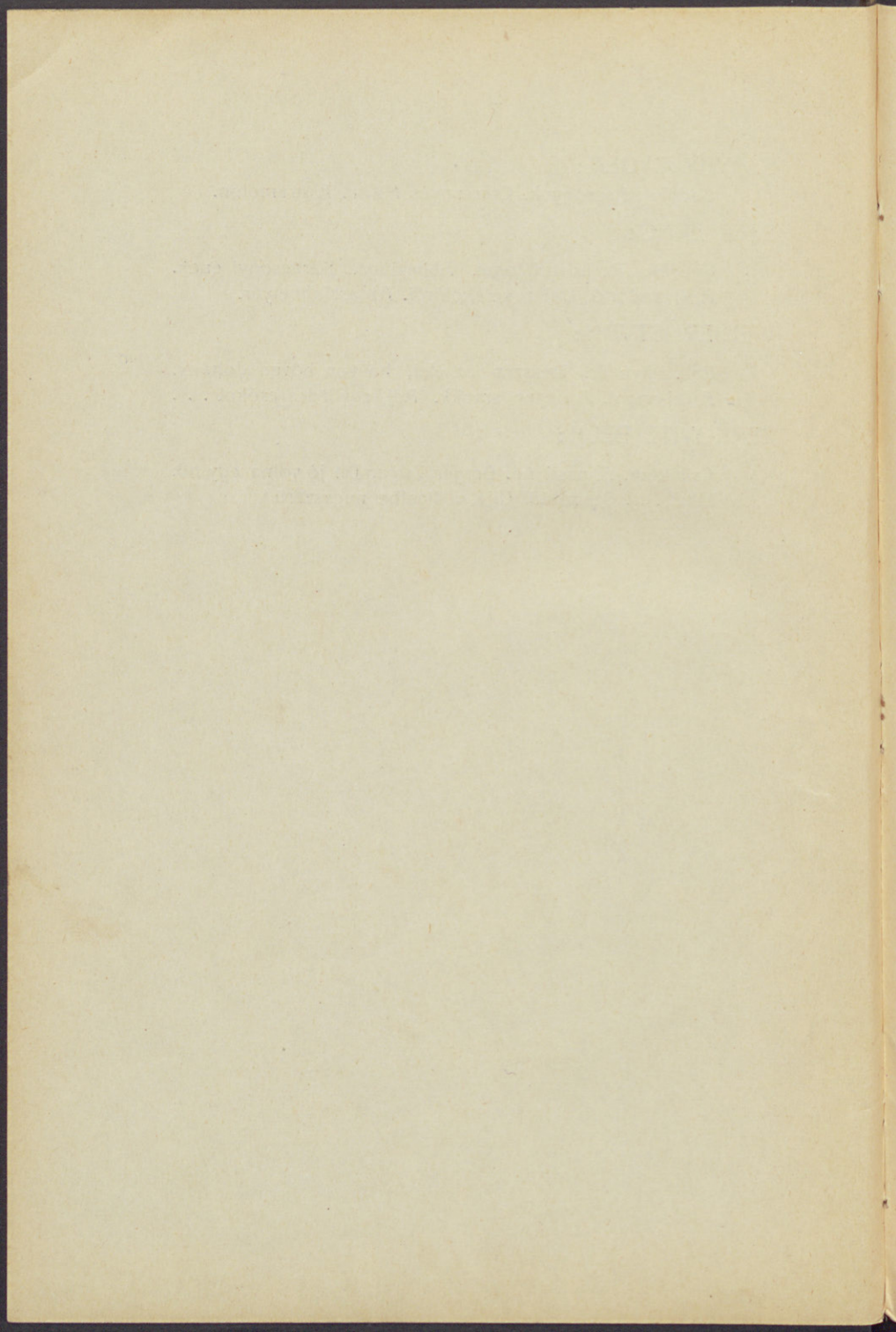
Gyűrűk. Az udvari fogat. Abbáziába. Karácsonyi ének.
A kivándorló. Dal a kefekötőről. Az aszfaltbetyár.

WEINER ISTVÁN:

Pali. Pityu úr. De szép az élet, ha van bőven dohány.
A faj-angol. A néger smokk. Adj egy édes csókot . . .

ZERKOVITZ BÉLA:

Csibikém. A pesti nő. Berger Zsiga. De jó volna egy nő.
Lila! . . . Szerenád. Újjé, a ligetbe nagyszerű!

Az ezen kötetben közölt darabok zenéjét az alábbi
zeneszerzők szerzték :

FORRAI OSZKÁR :

Az aszfaltbetyár.

GRÓSZ ALFRÉD :

Marcsa.

HETÉNYI-HEIDLBERG ALBERT :

Duett. Az én kutyám. Szerenád. Két levél. A Rubikon.
Az alkalom. Czigarettafüst. Az udvari fogat. Az unter-
kanonér. Karácsonyi ének. A szobaúr. A vándorló baba.
A kivándorló. Dal a kefekötőről.

HUSZKA JENŐ :

A két veréb.

KÁLMÁN IMRE :

A muzi. Sárga a babám ... Czinkotára megy a helyi-
érdekű. Adj egy édes csókot ...

LASZKY BÉLA :

Rouge et noir. A gépkocsi és az ekvipázs.

LAVOTTA :

A reményhez. Csikóbőrös kulacsom.

LUSTIG JENŐ :

Csütörtök délután.

NÁDOR MIHÁLY:

Gyűrűk. Oh tipegő kis médik.

REINITZ BÉLA:

Mária.

RÉVFI GÉZA:

Kokas-nóta.

SZIRMAI ALBERT:

Szerelem és házasság. Mi kell a férfiaknak? A tökéletes feleség. Altatódal. A nagymama. Búcsúlevél. Az esernyő. Az öngyilkos. Abbáziába. A falusi kis leány Pesten. A férjek vonata.

TARNAY ALAJOS;

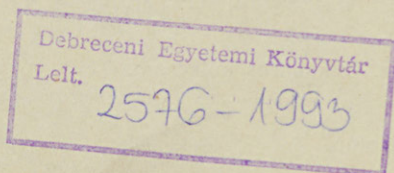
Vén kocsis dala. Regény. Ugye Jani . . . Az anyaszív.

WEINER ISTVÁN:

Pali. Pityu ur. De szép az élet, ha van bőven dohány. A faj-angol. A néger smokk.

ZERKOVITZ BÉLA:

Esti dal. Csibikém. A pesti nő. Berger Zsiga. De jó volna egy nő. Lila! . . .

Az ezen kötetben közölt kuplék és dalok zenéje megszereshető:

BÁRD F. ÉS TESTVÉRE ZENEMŰKERESKEDÉSÉBEN
(BUDAPEST IV., KOSSUTH LAJOS-UTCZA 4.)

Ej, haj, gyöngyvirág! A bujdosó. Gyere haza, édes anyám.
A piaczon. Csikóbőrös kulacsom. A reményhez. Rouge
et noir. A két veréb. De jó volna egy nő! A faj-angol.
Lila! Oh tipegő kis médik!

AZ „EUTERPE“ ZENEMŰKERESKEDÉSÉBEN (BUDAPEST IV., KOSSUTH LAJOS-UTCZA 15.)

Mi kell a férfiaknak?

A „HARMONIA“ ZENEMŰKERESKEDÉSÉBEN (BUDAPEST IV., VÁCZI-UTCZA 20.)

Az én kutyám. Két levél.

NÁDOR KÁLMÁN ZENEMŰKERESKEDŐNÉL (BUDAPEST KÁROLY-KÖRÜT 8.)

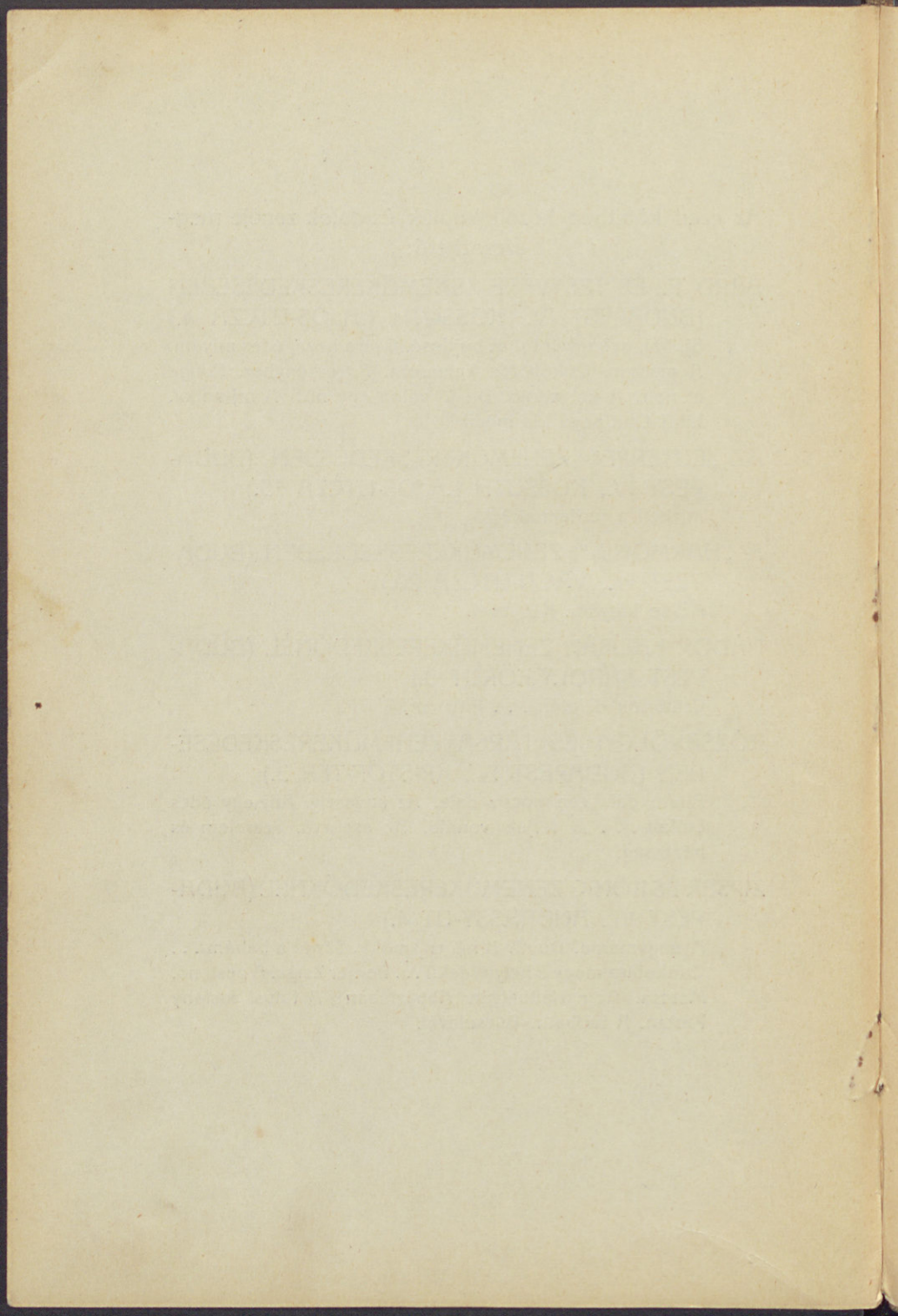
Csütörtök délután . . . Pityu ur.

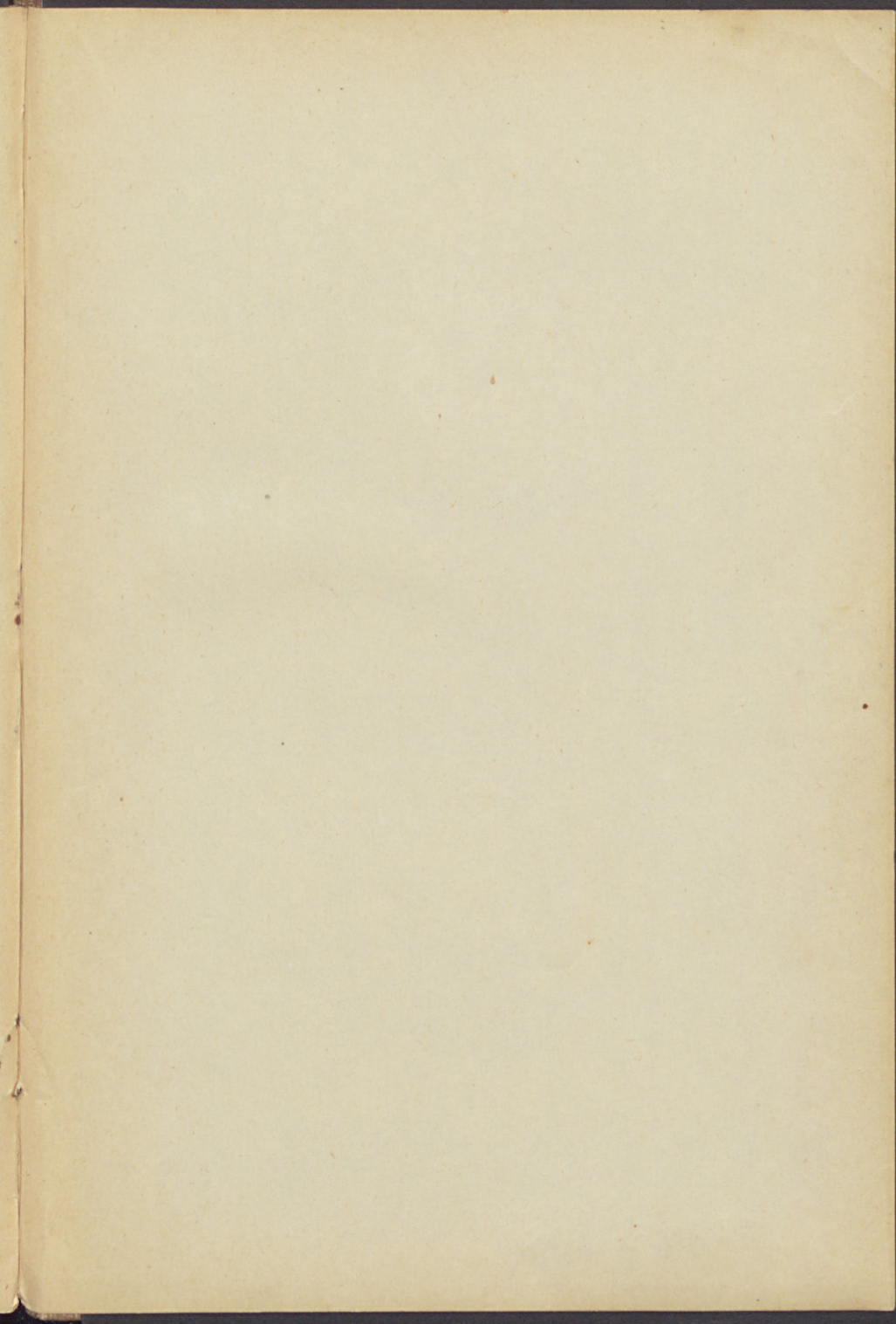
RÓZSAVÖLGYI ÉS TÁRSA ZENEMŰKERESKEDÉSÉBEN (BUDAPEST IV., KRISTÓF-TÉR 3.)

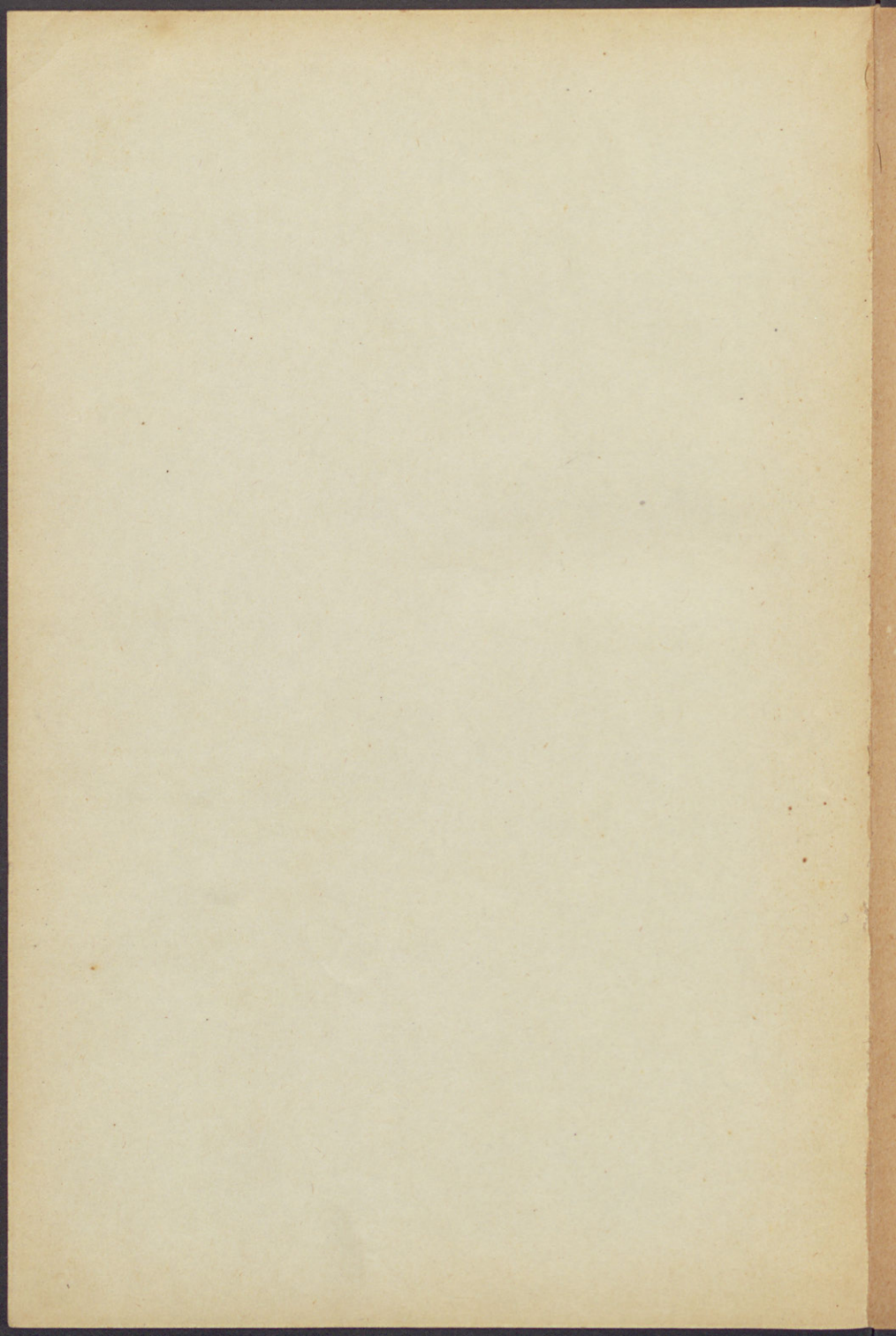
Altató dal. Vén kocsis dala. Az anyaszív. Adj egy édes csókot . . . A férjek vonata. Az esernyő. Szerelem és házasság.

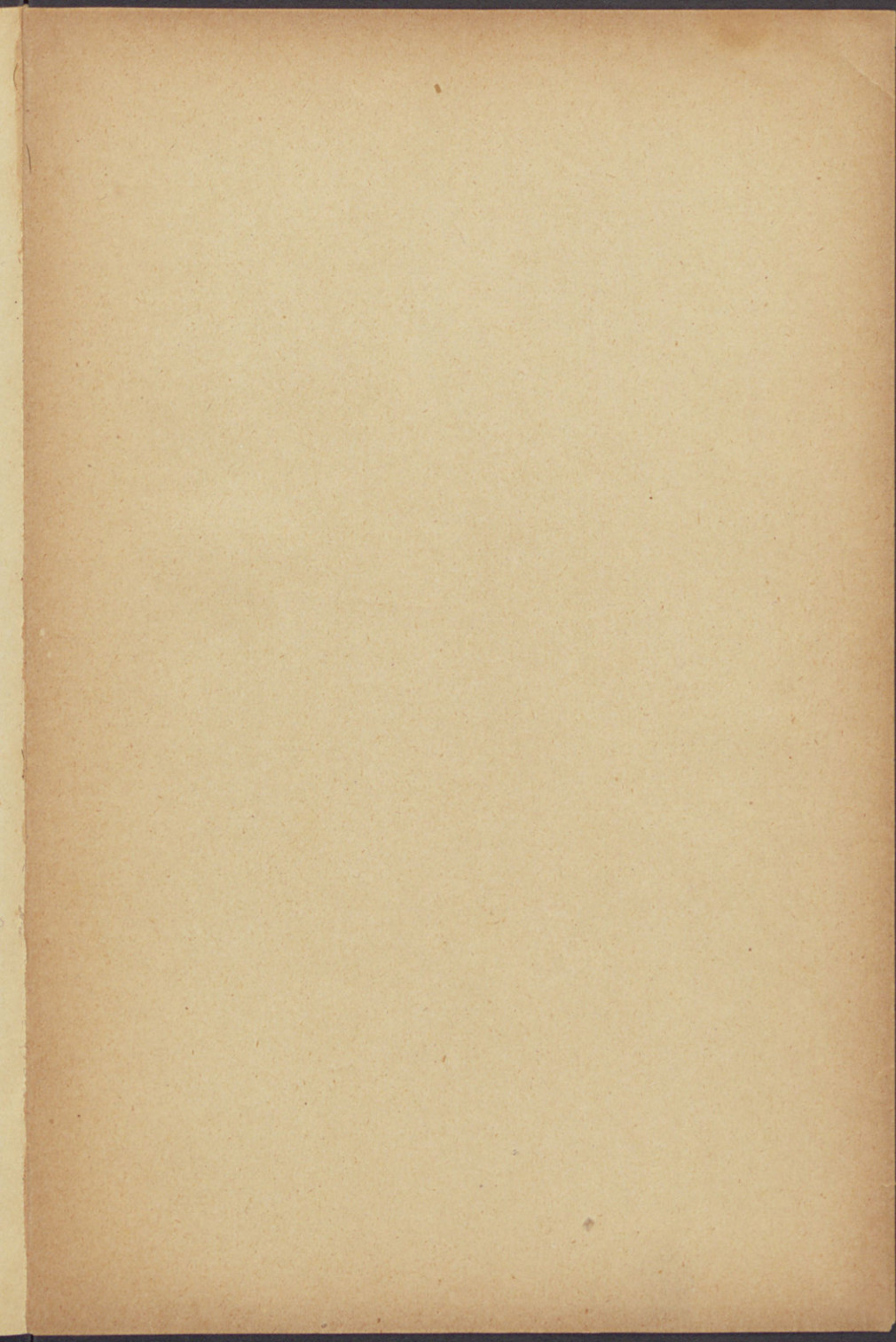
ZIPSER ÉS KÖNIG ZENEMŰKERESKEDŐKNÉL (BUDAPEST VI., ANDRÁSSY-UT 4.)

A nagymama. Duett. A néger smokk. Sárga a babám . . .
Czinkotára megy a helyiérdekű . . . Berger Zsiga. A pesti nő.
Marcsa. Az aszfaltbetyár. Abbáziában! A falusi kislány
Pesten. A szobaúr. Búcsulevél.

100

1851

1851

1636

KNER1636

